CSALÁDBARÁT
MAGYARORSZÁG

FAMILY
ELSŐ FIRST
A CSALÁD

III. BUDAPESTI
DEMOGRÁFIAI CSÚCS
2019

BEVEZETŐ

Harmadik alkalommal rendezte meg **2019. szeptember 5-6-án** Budapesten az Emberi Erőforrások Minisztériumának Család- és Ifjúságügyért Felelős Államtitkársága a Budapesti Demográfiai Csúcsot.

A rangos nemzetközi fórumon, amelyhez a Várkert Bazár biztosított helyszínt, mindegyik földrészről érkeztek közjogi méltóságok, politikusok, döntéshozók, egyházi elöljárók és civil vezetők, a média, valamint a tudományos élet képviselői. A rendezvényt a konferenciasorozat elindítója, Demény Pál professzor is megtisztelte jelenlétével. A család fontosságát, a demográfiai problémák megoldásának szükségességét hangsúlyozták a konferencián megjelent magas rangú politikusok. Orbán Viktor miniszterelnök mellett felszólalt Aleksandar Vučić szerb köztársasági elnök, Andrej Babiš cseh miniszterelnök, valamint Tony Abbott volt ausztrál miniszterelnök is. A konferencia megteremtette a lehetőséget, hogy az állami vezetők többek között a család és népesedéspolitikának a versenyképességre, a fenntarthatóságra és a jövőstratégiák kialakítására gyakorolt hatásáról is megosszák gondolataikat. A konferencia kerekasztal beszélgetései rávilágítottak a különböző gyermekvállalást ösztönző jó gyakorlatokra, eszközökre és sor került a demográfiai kihívásokról szóló elképzelések és tapasztalatok megosztására is.
A konferencia kiváló alkalmat nyújtott a döntéshozók számára a közös gondolkodásra és ahogyan Novák Katalin Államtitkár asszony fogalmazott: „az újabb gyakorlatok megismerése azért is fontos, mert azokat a magyar Kormány a Családvédelmi Akcióterv folytatásánál figyelembe tudja venni."

AZ ESEMÉNYRŐL

A Budapesti Demográfiai Csúcsot harmadik alkalommal rendeztük meg, mint egy olyan rangos nemzetközi fórumot, amely alkalmat kínál arra, hogy politikai szereplők, döntéshozók, egyházi és civil vezetők, a tudományos világ képviselői megoszthassák egymással elképzeléseiket és tapasztalataikat.

A demográfiai folyamatok alapjaiban határozzák meg a jövőnket. A túlnépesedés és a fogyó, idősödő nemzetek eltűnésének veszélye is kihívás elé állítják közösségeinket, így a népesedési kérdésekről nyíltan kell beszélnünk.
A 20. és a 21. század fordulójára egy korábban nem tapasztalt jelenséggel találtuk szembe magunkat: egyes nemzetek mintha lemondtak volna a jövőjükről. Nem születik elég gyermek, üresek a bölcsők.
A világ más részén demográfiai növekedés zajlik: számos ország évtizedek alatt megduplázza vagy megtöbbszörözi a lakosságát. Vannak, akik lehetőséget látnak a két párhuzamosan zajló folyamatban, és a népességtöbbletet produkáló országok demográfiai feleslegét az apadó lakosságszámú országokba vezetnék le.
De vannak olyanok is – és Magyarország közéjük tartozik –, akik azt mondják, hogy képesek változtatni a trendeken, és saját erőből is meg tudják állítani a népességfogyást.
Ehhez a nehéz kihíváshoz erős családokra és hatékony családpolitikára van szükség. 2010-ben Magyarországon családbarát fordulatot hirdet-

tünk meg, és napjainkban egyre több ország gondolkodik hozzánk hasonlóan. Mindamellett a hasonló értékrend és a családközpontú szemléletmód nem jelent egyformaságot: a különböző országok változatos megoldásokat és jó gyakorlatokat fejlesztettek ki. Egy olyan magas szintű konferencia, mint a Budapesti Demográfiai Csúcs kiváló alkalmat nyújt a döntéshozók számára, hogy közösen gondolkozzanak és tanuljanak egymástól.

A sajátos „magyar modell" érték- és családközpontú politikát jelent. Többek között az Alaptörvénybe foglaltuk a család, a házasság és a gyermekvállalás védelmét, tíz év alatt kétszeresére emeltük a családokra fordított költségvetési kiadásokat, és célul tűztük ki, hogy nem migrációval, hanem a magyar családok megerősítésével állítjuk meg az évtizedek óta tartó népességfogyást.
A magyar modell, sikerességének köszönhetően, egyre több figyelmet kap külföldi partnereinktől, mi pedig szívesen osztjuk meg tapasztalatainkat és tanulunk másoktól.

A Budapesti Demográfiai Csúcson Magyarország miniszterelnöke mellett számos állam vezetője, döntéshozók, egyházi elöljárók, szakemberek, a gazdasági élet, a média és társadalmi szervezetek képviselői tartottak előadásokat és osztották meg gondolataikat a demográfiai folyamatok kezeléséről, ebben a családok szerepéről, valamint a család- és népesedéspolitikának a versenyképességre, a fenntarthatóságra és a jövőstratégiák kialakítására gyakorolt hatásairól.

Változó és változtató korban élünk, amikor dönteni kell arról, hogy hogyan képzeljük el a jövőnket meghatározó új együttélési formákat. A társadalom alapkövei, a családok megerősítést nyernek, és ezzel kezelhetővé válnak a mostani kedvezőtlen demográfiai jelenségek, vagy az egyéni érdekek kerekednek felül a közösségi szempontok felett, a nemzetek, népek és családok jövőjét veszélyeztetve. Nagy a tét, de a közös gondolkodás és az összefogás jelenti az előre vezető utat, amihez kiváló alkalmat biztosít a Budapesti Demográfiai Csúcs.

NOVÁK KATALIN
család- és ifjúságügyért felelős államtitkár

Mi magyarok, nyílt szívvel és néha vakmerő szókimondással éljük az életünket. Ezért is beszélünk nyíltan a demográfiáról, a családpolitikáról. Ráadásul mi magyarok, szeretjük a gyerekeket, fontos számunkra a család.

Erről egy olyan történet jut eszembe, amikor egyszer egy spanyol barátom csodálkozva azt mondta nekem, hogy ő nem érti a magyar embereket. Mert amikor megkérdezi Tőlük, hogy: „Hogy vagy?" , ami spanyolul : „Qué tal?", nem azt válaszolják rá, amit Spanyolországban általános, hogy: „Qué tal?", tehát „Hogy vagy?", vagy, amit a franciák mondanak: „Ça va?", amire a válasz az, hogy: „Ça va?", vagy az angoloknál: „How are you?", amire a válasz: „How are you?". Ha megkérdezünk egy magyar embert, hogy: „Hogy vagy?", akkor ott legalább öt perces válaszra kell számítani. Mert ilyenkor mi magyarok elmondjuk, hogy a nagymama beteg, hogy éppen az anyósunk most ment nyugdíjba, hogy a gyerekeknek milyen sikerei vagy kudarcai vannak az iskolában. Tehát elkezdünk a családunkról beszélni akkor, amikor azt kérdezik meg tőlünk, hogy: „Te hogy vagy?". Nekem az a furcsa, aki másképp csinálja. Mi magyarok ehhez szoktunk hozzá. Ebből is látszik, hogy mi magyarok úgy éljük meg a problémáinkat és az örömeinket, hogy a családunk gondja az a mi gondunk is, a családunk öröme az a mi örömünk is. Mi magyarok szeretjük a gyerekeket és fontosnak tartjuk a családot, a családi kötelékeket.

Magyarországon immár harmadik alkalommal rendezzük meg ezt a magasrangú demográfiai fókuszú konferenciát. Így talán azt is kijelenthetjük, hogy ezzel már hagyományt teremtettünk. Egy olyan hagyományt, amely talán formabontó, hiszen keveset beszélünk ma, főként a közéletben dolgozók, élők, a demográfiai kihívásokról. Amikor az első konferenciát szerveztük 2015-ben, még kevesen voltunk. 2017-ben már egy kicsit többen lettünk. És most, 2019-ben mondhatom azt, hogy már egészen sokan vagyunk. Sokan vagyunk olyanok, akik a családot helyezik a középpontba, akik családközpontúan gondolkodnak és dolgoznak, élnek. Nemcsak a közéletben, hanem akár a tudományban, akár az egyházi világban, akár a kommunikációban

a média területén, tehát az élet minden területén, a művészetben is.

2019-ben a demográfia már nem csupán egy ügy a sok közül, hanem a legfontosabb közös ügyünk. A népesedési kihívásokra adott válaszaink határozzák meg a jövőnket, mind kulturális, mind gazdasági, mind társadalmi szempontból. Ma a nyugati világban sehol nem születik elegendő gyermek, Európa az üres bölcsők kontinensévé vált, míg Afrika és Ázsia országait a népességnövekedés állítja kihívások elé. Arra vállalkozunk, hogy ezekre a nem feltétlenül teljesen azonos kihívásokra, nem feltétlenül teljesen azonos válaszokat találjunk, de osszuk meg egymással tapasztalatainkat.

(Novák Katalin beszédének szerkesztett változata)

AZ ESEMÉNY MEGÁLDÁSA

A konferencia elején áldást mondtak a legnagyobb magyarországi egyházak, felekezetek vezetői.

Balról jobbra:
Dr. Fabiny Tamás,
Dr. Erdő Péter,
Steinbach József,
Köves Slomó

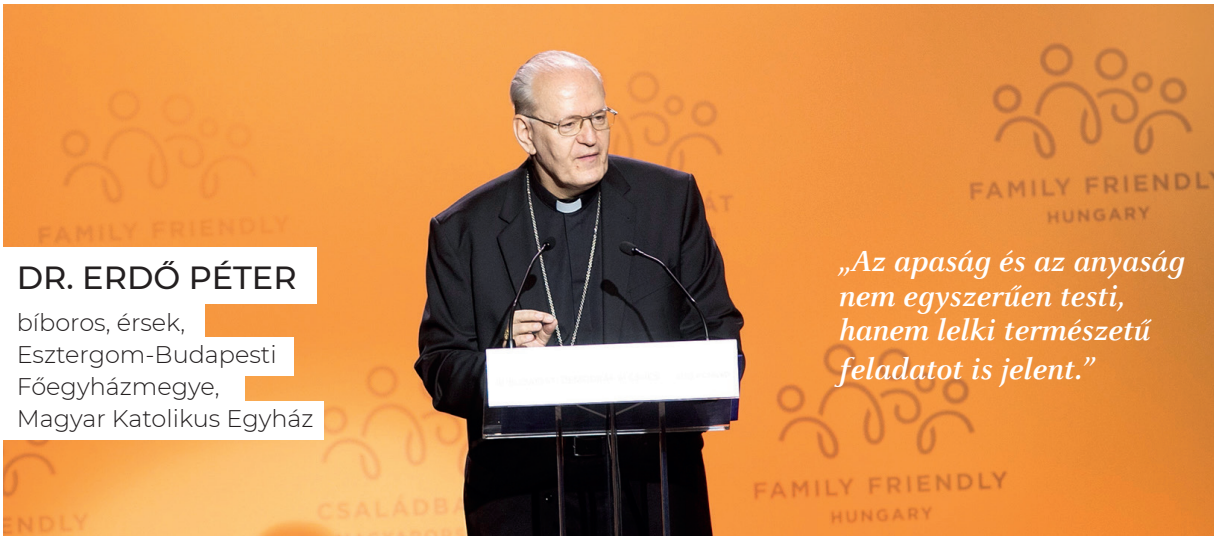
***Dr. Erdő Péter bíboros**, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye érseke* imájában kérte, hogy legyen az isteni kegyelem forrása, az élet és a szeretet igazi szentélye minden család. Fohászkodott, hogy a szeretet erősebbnek mutatkozzon, mint bármilyen gyöngeség vagy válság, amely családjainkat sújtja.

***Steinbach József** a Dunántúli Református Egyházkerület püspöke* is kérte imájában Isten áldását.

Szaporodjatok és sokasodjatok – utalt Isten szavára ***Dr. Fabiny Tamás*** a *Magyarországi Evangélikus Egyház elnök-püspöke.* Kiemelte: a gyermek Isten ajándéka, aki azzal az üzenettel jön a világra, hogy Isten még nem esett kétségbe az emberiség felett.

***Köves Slomó** az Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség vezető rabbija* rávilágított: a szaporodjatok és sokasodjatok parancsa nem csak lehetőség,
hanem kötelesség és áldás is számunkra.

I. DEMOGRÁFIAI KIHÍVÁSOK – A CSALÁD SZEREPE

A bíboros „Demográfia és család” címmel tartott előadásában azt hangsúlyozta, hogy „Az apaság és az anyaság nem egyszerűen testi, hanem lelki természetű feladatot is jelent.” Így fogalmazott:

„A családok egyesítik az élet testi és lelki, illetve szellemi oldalát, hozzájárulnak a nemzedékek közti közösséghez és ezzel lényeges és helyettesíthetetlen módon segítik elő a társadalom fejlődését.”

A bíboros szerint ez adja az alapját annak, hogy a család jogosult a társadalom támogatására mind a gyermekek születését, mind pedig a nevelést illetően.
Erdő Péter beszédében visszautalt a 2010-es évek elején az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa demográfia és család témában egész Európára kiterjedő kutatására, amelyben azt vizsgálták, hogy a társadalom mennyire érdeklődik a demográfiai kérdések iránt, illetve menyire ismeri a probléma részleteit, következményeit.
A vizsgálat eredménye arra világított rá, hogy az elöregedés gazdasági és szociális következményei a skót, a görög és a spanyol társadalomban nem tudatosultak eléggé.
Az akkori Magyarországon – hasonlóan Franciaországhoz, Svájchoz vagy Belorussziához – „a probléma konkrét összefüggései jelen voltak ugyan a társadalmi tudatban, de nem túlzott intenzitással” – fogalmazott, ugyanakkor hozzátette, hogy feltételezése szerint ez a helyzet az utóbbi években némileg módosult.
A bíboros beszélt a szülők szerepének elismeréséről is. Oroszországban, Ausztriában és Törökországban becsülték a legkevésbé a szülőket, de Magyarország is eléggé a lista végén szerepelt. Ehhez képest, úgy tűnik, az utóbbi években mérhető módon erősödött Magyarországon a gyermekvállalás és a szülői szerep megbecsültsége – mondta Erdő Péter és hozzátette, hogy a szülői szerep általános megítélésén belül különösen fontos helyet foglal el az anyaság tisztelete.
Mivel a gyermekek elfogadása és nevelése szempontjából egyaránt rendkívül fontos a család, nagy érdeklődésre tart számot a családból kihullott, vagy család nélkül maradt gyermekek örökbefogadása-tette hozzá Erdő Péter.
A nagyszülők nevelői szerepét illetően ismertette, hogy sok európai országban ma a nagyszülők kötelességüknek is tekintik, hogy

foglalkozzanak unokáik nevelésével, illetve sajátosan vallási nevelésükkel.
A családokat segítő szervezetekről szólva elmondta, hogy többnyire fontosnak tartják a családokat támogató politikai és társadalmi akciókat, amelyek a közvélemény szerint is az állam és a társadalom figyelmét és jóindulatát jelzik. Egyes országokban a megkérdezettek hiányolták ezeket az intézményeket, illetve kifogásolták, hogy nem az egész családot, hanem csupán egyes tagjait támogatják. Mindenesetre több helyről érkezett olyan válasz, amely helyesli vagy kívánja, hogy működjön kifejezetten a családpolitikával foglalkozó intézmény.
Összegzésként így fogalmazott: „ A 2010-es évek első felében végzett európai felmérések alapján szinte pontról pontra felismerhetjük, hogy a demográfiai kérdések és a család összefüggése, valamint az ezekkel kapcsolatos feladatok jelen vannak a különböző európai országok közvéleményében és ez sokhelyütt oly módon jelentkezik, ahogyan az a Katolikus Egyház társadalmi tanításában is megfogalmazódik."

ALEKSANDAR VUČIĆ
miniszterelnök,
Szerb Köztársaság

„... tanulnunk kell egymástól, és közösen kell megküzdenünk ezzel a kérdéssel."

Tisztelt vendégek, Orbán miniszterelnök úr, Babiš miniszterelnök úr, Abbott miniszterelnök úr, kedves barátaim, hölgyeim és uraim!
Nem érdemeltem meg a szerb-magyar kapcsolatokról elhangzott csodálatos szavakat. Orbán miniszterelnök úr az, aki mindannyiunk dicséretét és minden elismerést megérdemel az országaink között napjainkban, legalábbis a közös hivatali időnkben fennálló jó kapcsolatért. Orbán miniszterelnök úr, köszönöm a szerb-magyar kapcsolatok iránti elkötelezett munkáját, és továbbra is maradunk hű barátai Önnek és országának.
Azért jöttem erre a rendezvényre... nem azért, hogy órát tartsak, vagy bárkit is kioktassak, hanem hogy tanuljak Erdő Péter bíborostól, és a többi vezetőtől egy olyan problémáról, amely megpróbáltatást jelent számunkra a mindennapokban. Orbán miniszterelnök úr azzal, hogy összehozott minket itt Budapesten, jó példával jár elől.
Úgy gondolom, helyesen teszi, hogy prioritásként kezeli a demográfiai kihívásokat, mivel a helyzet kritikus és azonnali cselekvésre van szükség. Pontosan 240 kilométerre tőlünk, Szerbiában van egy Kikinda nevű város.
A városnak ma 38 605 lakosa van. A tavalyi évben Szerbia lakossága 37 680 fővel csökkent. 2018-ban tehát Szerbia elvesztett egy Kikinda méretű várost. Ez egy olyan méretű város, mint Önöknél Cegléd. Szerbiában az átlagéletkor 43,2 év, a népesség 20,2 százaléka 65 évesnél idősebb.
A szerbeknek van egy kifejezésük a negatív népességnövekedésre, a „fehér pestis". Ez egy kegyetlen kifejezés, de találó. A II. világháború után születettek közül egyetlen generáció sem

termelte újra a népességet. Ezek az adatok sokat elmondanak a probléma lényegéről. Az elmúlt 75 évben Szerbiának gazdasági szempontból voltak fellendülései és mélypontjai. Voltak békés és háborús időszakai. Voltak jóléti időszakok, de voltak olyan időszakai is, melyeket a gazdasági stagnálás és hanyatlás jellemzett. Az 1950-es évek közepe óta Szerbiában a termékenységi ráta folyamatosan a népesség pótlásához

Hagyományos szerb viseletben

szükséges szint alatt van. Ez azt jelenti, hogy ha jövőre ugyanannyian szeretnénk lenni, mint ebben az évben, akkor az egy nőre eső gyermekek számának 2,1-nek kellene lennie, és Szerbiában ez a szám 1,48. A teljes termékenységi arány Magyarországon 1,49, szinte megegyezik a szerbiaival, de ez Orbán úr intézkedéseinek köszönhetően emelkedett a mostanira az 1,2-es szintről, és ez az eredmény nemcsak a miniszterelnök úrnak, hanem az egész magyar lakosságnak, a jelenlévő magyar közönségnek is megelégedésére szolgálhat. Hasonló negatív tendencia tapasztalható mind a szegény, mind a gazdag európai országokban. Szerbia helyzetéről a következőket tudom elmondani: Szerbia leggazdagabb részében, vagyis Belgrád gazdag körzeteiben a legalacsonyabb a termékenységi ráta. Országunk legszegényebb részein pedig a legmagasabb a termékenységi ráta. Ez a mintázat szinte mindenhol megfigyelhető.

Valamennyi intézkedésünk, melyeket a közelmúltban ezügyben hoztunk az első eredményeket a legszegényebb és nem a leggazdagabb területeken mutatták. Belgrád szívében pedig a termékenységi ráta továbbra is messze a legalacsonyabb. Ez lenne tehát az ok, amelyet korábban a nagyrabecsült bíboros úr is említett? Önmegvalósítás lenne, vagy mondhatnám személyes önzés, vagy valami olyasmi, amit nagyon rosszul csináltunk - még mindig nem tudom. Ezért mondtam Önöknek, hogy azért jöttem ide, hogy sokat tanuljak Önöktől, mivel ez egy olyan dolog, amire senki nem tudja igazán a választ.

Bármit is teszünk, nem tudhatjuk, hogy annak lesznek-e pozitív eredményei vagy sem, mert néhány országban az intézkedések önmaguk túlságosan messzire visznek minket. Hiszen egyes intézkedések nyomán bizonyos országokban pozitív eredmények voltak tapasztalhatók, más országokban viszont nem vezettek eredményre. Ezért tanulnunk kell egymástól, és közösen kell megküzdenünk ezzel a kérdéssel.

Ez pedig mindannyiunk érdekében áll, szerbeknek, magyaroknak, szlovákoknak, cseheknek egyaránt, mindannyiunknak, hiszen Közép-

Európa jövőjéről, egy egész kontinens jövőjéről van szó.
Személyes tapasztalataim alapján elmondhatom, hogy minden nap járom Szerbiát, és próbálok reményt és egy szervezett, modern állam létezésének lehetőségét megadni a fiatalok számára, egy olyan államot, amelyben akarnak és van lehetőségük családot alapítani. Egy államot, ahol ezek a családok minőségi és kényelmes életet élhetnek, mert a házaspár mindkét tagjának lesz munkája. Egy olyan államot, ahol gondtalanul felnevelhetik 2,2–2,3 gyermeküket. Ugyanakkor semmilyen pénzügyi támogatás, legyen bármilyen magas, nem tud mindent megváltoztatni. A stabil és jól fizetett munkahelyekkel kapcsolatos állandó eszmecsere nagyban hozzájárul a hosszútávú tervezéshez. Úgy gondoljuk, hogy sokat tettünk ebben az ügyben, de még mindig nem látunk sokkal jobb eredményeket. Az előző időszakban Szerbiában betöltött felelős pozíciónkból megpróbáltunk mindent megtenni amit tudtunk, hogy személyesen hozzájáruljunk társadalmunk gyarapodásához. De amit láttunk az az, hogy inkább a bevándorlók vesznek részt ebben a folyamatban, és hogy meg kell küzdenünk azért a jövőért, amit az egész kontinensen látni szeretnénk.
Négy-öt évvel ezelőtt nehéz reformokba kezdtük, mivel államcsőd előtt álltunk. Jelenleg nagyon jó növekedési ütemben haladunk, a tavalyi évet 4,5% -os növekedéssel fejeztük be. Ez a negyedik év egymás után, melyben költségvetési többletünk van, és a munkanélküliségi ráta is a valaha volt legalacsonyabb, 10,3%, ami nem olyan jó, mint az Önök eredménye, de összehasonlításképpen 6 évvel ezelőtt 25,9% volt. Ha ehhez hasonlítjuk, egy nagyfokú javulás látható, melyet az elmúlt időszakban értünk el. Továbbá azzal is büszkélkedhetek, hogy jelenleg hatalmas építkezések is zajlanak nálunk, ugyanis autópályák kilométerei épülnek sorra. Építünk továbbá egy nagyon modern vasútvonalat Belgrád és Budapest között, hogy ezáltal is összeköttetésben legyünk.
A probléma viszont az, hogy bár elkezdtünk támogatásokat bevezetni: ösztönzőket a szülészeti osztályok részére, anyák, családok támogatását, mindezek ellenére eredmények még mindig nem láthatók. Bár az első, nagyon kicsi eredményeink megvannak: ez az év valamivel jobb, mint az előző év, de még nem mondhatom, hogy ez mintázattá, új renddé vált volna, vagy olyasmi lenne, amibe vethetjük minden reményünket. 2018 júliusában elfogadtunk egy pénzügyi támogatást gyermekes családok számára, melyben megemeltük a szülőknek járó támogatást az első, a második, a harmadik és a negyedik gyermek után. Majdnem megháromszoroztuk ezeket az ösztönzőket, és Szerbia legszegényebb térségeiben látjuk az első kis eredményeket. Azonban nem tudom ugyanezt elmondani Szerbia leggazdagabb részeiről. S mivel nem tudtuk megváltoztatni a középosztálybeliek gondolkodásmódját, nem vagyok túl optimista... ez egy másik ok, amiért eljöttem ide, hogy meghallgassam Önöket, kedves barátaim, és hogy rájöjjünk, mit tehetnénk együtt, mit tudunk tanulni egymástól, és hogy hogyan kell kezelnünk ezt a kérdést a jövőben.
Tudják, mi sokat harcoltunk. Azt hiszem Szerbia, vagyis mi, szerbek - bár mindig azt mondjuk, hogy nem a mi hibánk volt - de mi vettünk részt a legtöbb háborúban a XX. században, és mindig a terület volt az, amire összpontosítottunk.

Most áthelyeztük a fókuszunkat a területi kérdésekről a hétköznapi emberek kérdéseire. A túlélésünkre összpontosítunk, és ezt szó szerint értem.

Ugyanez a legtöbb európai ország problémája. Szerbiában, akárcsak a közép-európai országokban, hasonló negatív demográfiai tendenciák vannak, melyek számos kulcsfontosságú jellemzővel bírnak: népességöregedés, a szülés időbeni kitolódása és a migráció. A fentiek mindegyike sok teret enged jövőbeli együttműködésre a demográfia területén, ötletek, tapasztalatok és jól bevált gyakorlatok cseréje formájában. Hiszek az együttműködésben, és úgy gondolom, sok mindent meg fogunk tenni a születések ösztönzése és a családtámogatás területén. Ez Szerbia egyik legfontosabb célkitűzése, vagy éppen most vált azzá. Mint mondtam, 2019 első hét hónapjában 741-gyel több újszülött született, mint az előző év azonos időszakában, ami 2,1% -os növekedést

Belgrád belvárosában

jelent. A házasságok száma 2018-ban enyhe növekedést mutatott, mely csaknem 1% a tavalyihoz képest. Az első házasságok száma 0,5% -kal növekedett. A probléma azonban az, hogy a vőlegények átlagéletkora 34,2 év, a menyasszonyoké pedig 31,1 év. Egy fél, illetve csaknem egy teljes generációt veszítünk, más országokhoz képest, mondjuk a muszlim országokhoz képest, és ezt nem tudjuk behozni. Nincs olyan intézkedés, amely meg tudná változtatni ezeket a számokat. A gyermekes nők oktatásának és foglalkoztatásának vonatkozásában az elmúlt években enyhe pozitív változások láthatók. 2018-ban minden negyedik nő, aki harmadik gyermekét szülte, magasan képzett volt. Egy évtizeddel ezelőtt ez elképzelhetetlen lett volna. Ebben a tekintetben az államnak az a döntése, hogy ilyen nagy léptékű intézkedéseket hajt végre, jól szervezett népességpolitika keretein belül, az egyetlen valódi alapunk arra, hogy a magas termékenységi rátához fűzött tervünk sikerére számítsunk.

Úgy gondoljuk, hogy a népességpolitikai intézkedések csak akkor lehetnek eredményesek, ha azokat gondosan megtervezzük, figyelmesen és folyamatos erőfeszítésekkel hajtjuk végre, s mikor beszéltem a barátommal, Viktorral, ő azt mondta nekem, hogy nem tudja, nem biztos benne, de a legjobb tudásuk szerint mindent megtesznek, és tíz év múlva látjuk majd a valódi eredményeket, és ez már valami. Ezen a terület nem terem babér rögtön egy vagy két év múlva. Ezért nagyon kemény munkát és sok erőfeszítést kell befektetnünk, hogy egy évtized alatt jobb eredményeket érjünk el.

A demográfia és a népesedéspolitika kérdései olyan ügyek, melyek mindannyiunkat érintenek.

Az állam kötelessége, hogy születésbarát intézkedéseket hozzon, azonban csak együtt, az állam és az állampolgárok együttes erőfeszítéseivel tarthatjuk fenn a figyelmet, egy fenntartható, egészséges és iskolázott jólét érdekében.

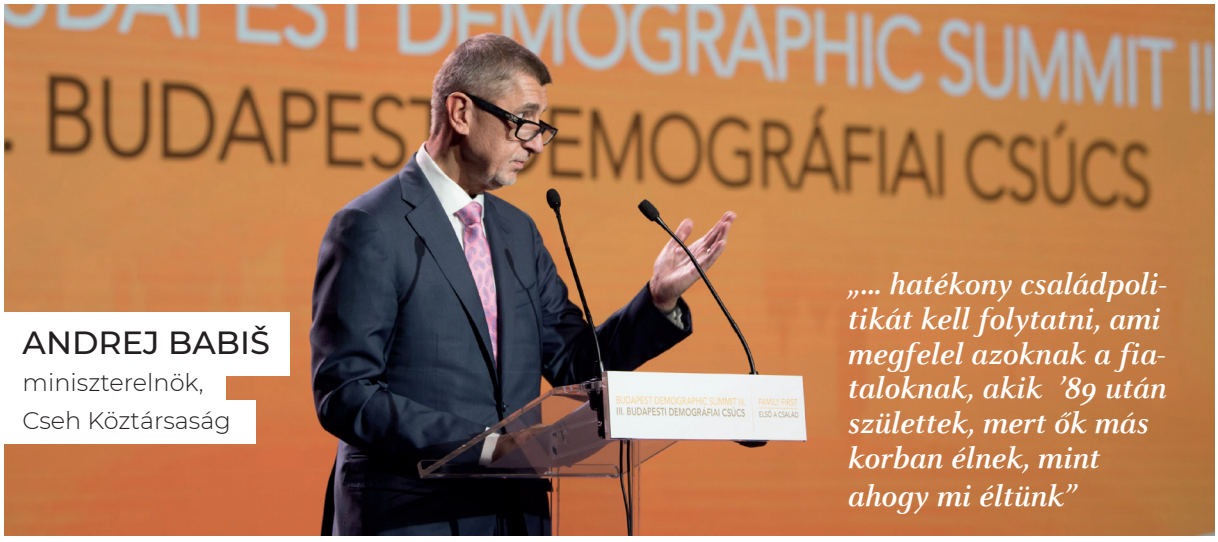
Azzal is egyetértek, amit a tisztelt bíboros úr mondott az imént, hogy elismeréssel kell adóznunk az anyaságnak. Ugyanis ezt valahol elvesztettük. Vannak más, uralkodó témák és tételek, és eközben elveszítettünk valamit, ami a saját túlélésünkre nézve a legnagyobb jelentőséggel bír. A munkahelyi és a szülői kötelezettségek közötti diszharmónia az egyik akadály, amellyel a családoknak együtt kell élniük, ezen felül a szülőség pszichológiai terhe is nagy. A terhek azokra az anyákra hárulnak, akik szakmai eredményekre is törekednek, s

mikor hazaérnek, mindent el kell végezniük, amit egy hagyományos anyának el kell: foglalkozniuk kell a gyermekek oktatásával, egészségével, az éppen beteg családtaggal, valamint mosni, vasalni és főzni kell. Ezért szükséges, hogy mindannyian együtt dolgozzunk a családnak, mint a társadalom pótolhatatlan alkotóelemének megőrzésében. Dolgozni kell az apák szerepének megerősítése és az anyák támogatása érdekében. Hiszen a család továbbra is örömünk, boldogságunk, menedékünk, és minden élethelyzethez erőt adó forrásunk marad. Célunk az, hogy megteremtsük a feltételeket ahhoz, hogy a szülők könnyebben dönthessenek az első, második, harmadik és minden következő gyermek vállalásáról. Teljes erőbedobással azon fogunk dolgozni, hogy előteremtsük a szükséges erőforrásokat annak érdekében, hogy a gyermekek megszülethessenek és fejlődhessenek társadalmunkban. Őszintén remélem, hogy a döntő jelentőségű képviselők a testvériség szellemében sokat segítenek majd a jövőben e szörnyű probléma megoldásának megtalálásában. Egy nagyszerű szerb költő, hazánk magyarországi nagykövete emlékeztetett utolsó könyvében: „Hiszek Istenben és a szerb világban". Remélem, hogy e hitvallása, mely igen hasonló az enyémhez, sok év elteltével végre eléri hallgatóságát. Még egyszer sze retném megköszönni mindenkinek, és ismételném azért jöttem ide, hogy tanuljak Önöktől. Egy dolgot garantálhatok Önöknek:

Szerbia készen áll, hogy együtt dolgozzon Magyarországgal, és az összes többi közép-európai országgal. Biztos vagyok abban, hogy ha együtt dolgozunk, rá fogunk érezni a probléma lehetséges megoldásaira, és azt hiszem, így közelebb kerülünk a megoldáshoz.

Még egyszer köszönöm, hogy meghallgattak, és megtiszteltek azzal, hogy kaptam egy esélyt arra, hogy itt ma felszólaljak. Köszönöm szépen.

(Aleksandar Vučić beszédének szerkesztett változata)

ANDREJ BABIŠ
miniszterelnök,
Cseh Köztársaság

„... hatékony családpolitikát kell folytatni, ami megfelel azoknak a fiataloknak, akik '89 után születtek, mert ők más korban élnek, mint ahogy mi éltünk"

Hölgyeim és Uraim, szeretnék köszönetet mondani Orbán miniszterelnök úrnak, hogy meghívott erre a csúcstalálkozóra. És Novák Katalinnak is köszönöm, hogy meglátogatott engem Prágában és a család, illetve a gyerekek kérdéseiről beszélgettünk, hosszabb időt töltöttünk együtt, úgyhogy nagyon örülök, hogy itt vagyok Önök között és felszólalhatok.
A demográfiai változás nem olyan népszerű téma, mint a klímaváltozás, de az alacsony számú népességnek, az alacsony születésszámnak fontos következményei lehetnek országainkra.

Prága belvárosában

Örülök neki, hogy a V4-es államok ezt az időzített bombát, amely több évtized múlva fog igazából jelentkezni, már most hatástalanítani szeretnék. A Cseh Köztársaságnak és a V4-es tagállamoknak lehetőségük van megmutatni, hogy Közép-Európa egy olyan biztonságos térség, ahol jó élni, és gyermekeket nevelni. Nem akarok riogatni, de természetesen beszélnünk kell arról, hogy kihalóban vagyunk, annak ellenére, hogy a várható élettartam nő. De a népesedési helyzet nem túl jó, és egyre növekszik a nyugdíjasok száma az aktív életkorban lévőkhöz képest, Európában a 65 és ezen életkor feletti emberek száma növekszik, és a 14 év alatti gyerekek száma csökken. A 65 év felettiek száma 2060-ig például Szlovákiában vagy Romániában ötszörösére fog nőni, más országokban négyszeresére. Tehát a gyerekek, a gyerekek és még egyszer gyerekek, ez az, ami fontos ezen a konferencián, és azt hiszem, a jó államot onnan lehet megismerni, hogy az emberek nem féltik a jövőjüket.

A jó államot arról lehet megismerni, hogy az emberek száma növekszik, de nem a külföldről érkező migráció révén. Úgy gondolom, hogy hatékony családpolitikát kell folytatni, olyan politikát ami megfelel azoknak a fiataloknak, akik '89 után születtek, mert ők más korban élnek, mint ahogy mi éltünk - én már túléltem a 65-öt, úgyhogy tulajdonképpen már én is nyugdíjas korú vagyok, egyelőre nem mentem nyugdíjba - de más világban élnek és megfelelő megoldásokat kell keresni. Csehországban 1,7 gyerek jut egy anyára, tehát a V4-ben nálunk a legmagasabb a születések száma. Nem hoztunk semmilyen forradalmi családtámogatási intézkedést, de a csehek szeretik a gyerekeket és 2011 óta a születések száma enyhén növekszik. A családtámogatási intézkedések keretében Csehországban, Szlovákiában, Magyarországon és Lengyelországban hasonló intézkedéseket, tehát különböző előnyös hiteleket, gyerekellátási intézményeket építünk, és nemrégiben a cseh kormány megemelte a családi pótlékot 12000 euróra.

Az ideális az lenne, hogy legalább egy, de inkább két gyerek legyen minden családban, de mindazok az intézkedések, amiket említettem elsősorban azokra a családokra irányulnak, ahol csak egy vagy két gyerek van, és az intézkedések nélkül is megszülettek volna ezek a gyerekek, hiszen a szülők nem a támogatás miatt vállalnak gyereket.

A gyerek érték és a szülők tudják, hogy a gyereknevelés mivel jár, milyen felelősség gyereket nevelni.

És ahogy Katalin is mondta, nekem négy gyerekem van, ők az életem értelme. Csehországban elég hosszú a GYED, 4 év, ami talán az egyik leghosszabb Európában, és másrészt az egyetemet végzettek 65%-a nő akik vissza akarnak menni dolgozni, hogyha azt ösztönözzük, hogy visszamenjenek dolgozni az egyfajta család ellenes intézkedés. Nálunk 350 000 álláshely van üresen, Európában nálunk a legalacsonyabb a munkanélküliség, ugyanakkor a legtöbb dolgozó nő a mi országunkban van. Sokszor több gyereket szülnek egymás után, tehát a szülési szabadság meghosszabbodik, ugyanakkor a legtöbb vállalkozó is nő, vagy majdnem a legtöbb vállalkozó nő nálunk van Európában. A leghíresebb szülészünk, arról beszélt, hogyha több gyereket szeretnénk, akkor az első gyereket 25 évesen kell, hogy szülje a nő. Ugyanakkor időt is akarnak nyerni, élni akarnak, tehát később akarnak gyereket vállalni, nem rögtön a tanulmányok befejezése után. A tanár úr azt mondja, hogy egyészségügyi okok miatt is jobb lenne, hogy 25 évesen szüljenek a nők, de hát természetesen ez az ő választásuk, mi nem fogjuk ezt meghatározni. De Csehországban nincs elegendő számú flexibilis munkavállalási forma, tehát például rugalmas munkaidőkezdés vagy otthonról végezhető munka, és Cseh Köztársaságban az Európai átlag alatt van azoknak a munkahelyeknek a száma, ahol lehet otthonról dolgozni, de e tekintetben is javulás figyelhető meg. A munkáltatók igyekeznek, hogy ezeket a rugalmasabb formákat alkalmazzák, és számunkra fontos, hogy elsősorban az anyáknak kínálják ezeket a lehetőségeket. De kemény dió, hogy hogyan segítsük azokat a családokat, ahol három vagy több gyereket szeretnének. Tehát éppen a harmadik gyerek az, ami abszolúte kulcskérdés, erről Orbán Viktor miniszterelnökkel is beszélgettünk. Mindegyik országban más-más szempontok vannak, de az alap közös. Tudjuk, hogy már nem mindenki akar több gyereket, de nálunk évente 5000 család van, akik gazdasági okokból művi úton elvetetik a harmadik gyermeket. Nem arról van szó, hogy nem akarják a harmadik gyereket, de gazdasági stabilitásukat féltik, mert egy újabb gyerek esetén nagyobb lakásra, nagyobb kocsira lenne szükségük. Ezek nagyon nagy tételek a családi költségvetésben, hiszen egy olyan családban, ahol már két kisgyerek van, a harmadik gyerek születése után az átlagjövedelem egy családtagra kivetítve kisebb lenne. Tehát kell valami, ami a harmadik gyerekek vállalására ösztönöz, és itt nagyon fontos az állam szerepe. Nekünk azokat a családokat kell támogatni, akik önként vállalják a harmadik gyereket, és harcolni kell a családot veszélyeztető jelenségek ellen. Csehországban nemcsak a gyerekvállalás elhalasztása, hanem a drága lakások is akadályt jelentenek Tehát támogattuk a bérlakásépítést, de ez nem elég és lassan megy. A szerencsejáték ellenes intézkedéseket erősítettük meg, és a legújabban a magáncsőddel kapcsolatos intézkedéseket, illetve a családi vállalkozások támogatását célzó intézkedéseket hoztunk.

Ahogy Novák Katalin is elmondta: én is az üzleti világból jöttem, és mint minden vállalkozó én is azt gondolom, hogy minden vállalkozónak az az álma, hogy a gyerekei is ugyanannál a cégnél dolgozzanak. Nekem sajnos ez nem sikerült, mert amilyen buta voltam politikus lettem. De szerintem nagyon fontosak az ilyen családi vállalkozások, hogy több generáció dolgozzon egy vállalkozásnál. Tehát én személyesen azt kívánnám, hogy az országainknak, illetve az egész régiónak, a V4-eknek nagyon jó családokat támogató politikáik legyenek.

(Andrej Babiš beszédének szerkesztett változata)

TONY ABBOTT
korábbi miniszterelnök,
Ausztrália

„...arra kellene fókuszálnunk, hogy mi az, ami fontos a helyett, ami csak sürgős, szem előtt tartva azt a világot, amelyben az unokáink fognak élni."

Nagyon jó itt lenni, ebben a nagyszerű városban, ebben az országban, amely olyan magabiztossággal bír, melyet a világ többi része biztosan nem hagyhat figyelmen kívül. „Hosszú távon mindannyian halottak vagyunk." - mondta a híres közgazdász, John Maynard Keynes. Ez talán megmagyarázza, hogy a legtöbben miért aggódunk sokkal inkább azon, hogy mi fog történni holnap, vagy a jövő héten, mint azon, hogy mi történhet majd tíz év múlva, vagy még kevésbé azon, hogy mi lesz 50 év múlva. Ennek ellenére néha arra kellene fókuszálnunk, hogy mi az, ami fontos a helyett, ami csak sürgős, szem előtt tartva azt a világot, amelyben az unokáink fognak élni, és az iránt való kötelességünket. Ponto-san ez az, amit Orbán miniszterelnök úr és a magyar kormány tett, ennek a konferenciának a megszervezésével. Arra ösztönöztek mindannyiunkat, hogy vizsgáljuk meg valamennyi ország helyét a világban évtizedekre előre, és hogy vegyük fontolóra, hogy mit lehetne tenni, hogy erősek maradhassunk. Ezt köszönöm Önöknek.

Egy nemrégiben készített interjúban Harry herceg azt mondta, hogy ő és Meghan Markle legfeljebb két gyermeket szeretnének, mivel a túlnépesedés nagyban hozzájárul az éghajlatváltozáshoz. Nos, mint mindenkinek, a királyi családnak is joga van olyan sok, vagy olyan kevés gyermeket vállalni, amennyit szeretnének, de a nyugati országokban születő kevesebb gyermek aligha lesz pozitív hatással az éghajlatváltozásra, figyelembe véve, hogy mennyi gyermek születik máshol. Viszont ezáltal a nyugati országok minden bizonnyal kisebbek és valószínűleg gyengébbek is lesznek.

Egy jobb világban aligha számítana, hogy mely országok nagyok vagy melyek erősek. Minden ország tisztelné egymást, és minden kormány tiszteletben tartaná állampolgárait. De az igazi világban, abban a világban, amelyben valójában élnünk kell, az országok nem tudják megállni, mint ahogyan az emberek sem, hogy ne versengjenek egymással.

S bár a versengés a sportban többnyire hasznos, de mi versengünk a kereskedelemben is, valamint a geopolitika területén is, mely többnyire pusztító. Tehát ez az, ami miatt számít a méret. Természetesen nem nyom annyit a latba, mint az erő, de számít.
A mindössze 8 millió lakosú Izrael eddig meglehetősen sikeresen tartotta vissza sokkal népesebb szomszédait, pedig közülük sokan megsemmisítést jelentettek volna Izrael számára. Ugyanakkor lendületes gazdaság, nagyszerű fegyveres erők és egy olyan népesség nélkül, amely teljes mértékben elkötelezett a zsidó állam felvirágoztatásának ügye mellett, Izrael ki lett volna téve a számszerűen sokkal nagyobb ellenfelei kegyeinek, akik polgárait szó szerint beletolhatták volna a tengerbe.

Annak ellenére, hogy Kína a világ legnépesebb országa, 1949 előtt annyira szegény és megosztott volt, hogy az úgynevezett megaláztatás évszázadát élte. De a kormány erre való összpontosításának és a Teng Hsziao-pinghez kapcsolódó piaci reformoknak hála, Kína alig egy generáció alatt fél milliárd állampolgárát emelte fel a harmadik világból a középosztályba. A történelem során ez a valaha volt legnagyobb előrelépés az emberi jólét tekintetében, és eredményei a mai napig mindenki más számára is előnyökkel bírnak. De egy gazdagabb Kína egy erősebb Kínát is jelent, és ez gyorsan változtatja a világ hatalmi egyensúlyát, soft szövetségek és többek közt a Dél-kínai-tengeren tanúsított magabiztosság révén.

1960-ban Kína egy főre jutó bruttó hazai terméke az Egyesült Államokénak 1/30-át tette ki. Ma már 1/6-a az Egyesült Államokénak. 1960-ban Indonézia egy főre jutó bruttó hazai terméke az Egyesült Államokénak 1/60 része volt, ma 1/15-e.

Tehát a nyugati világ problémája nem az, hogy egyre kisebbekké és szegényebbekké válunk, hanem az, hogy más országok egyre nagyobbak és gazdagabbak lesznek, méghozzá gyorsabban, mint mi.

Összességében, míg a szegényebb országok többségében több ember él és nagyobb vagyonnal rendelkeznek; a gazdagabb országok többségében relatíve kevesebb ember él, és hangsúlyozom, szintén relatíve kevésbé vagyonosak. 1960-ban például a világ 20 legnépesebb országa közül nyolc itt Európában volt. Ma a világ húsz legnagyobb országa közül csak kettő található Európában. Oroszország, a világ legnépesebb nemzeteinek rangsorában a negyedik helyről a kilencedikre esett vissza, Németország pedig a hetedikről a tizenhetedik helyre. 1960-ban a világ gazdaságilag legfejlettebb országai közül hét volt a húsz legnépesebb ország közt. Ma már csak három van. 1960-ban a világ húsz legnépesebb országából hét a nyugati blokk tagja volt. Ma már csak három.

Vitathatatlanul jó, hogy az egykor szegényebb országokban élő több ember jobb helyzetben van, de hosszú távon ez megváltoztatja a globális rendet. Ha a felemelkedő és növekvő országok liberális pluralista demokráciák lennének, melyek kettős attitűddel bírnak a szomszédaik felé, és elkötelezettséggel a szabályok alkalmazása iránt, akkor minden rendben lenne. De tudomásunk szerint jelenleg nem ez a helyzet, és még jó ideig valószínűtlen, hogy ez változna. Még akkor is, ha a gazdasági liberalizmus végülis bizonyos fokú politikai liberalizmushoz vezet. És el kell mondanom Önöknek, hogy a nyugat e csökkenése csak gyorsulni fog.

Az ENSZ azt jósolja, hogy 2075-ben, alig több mint 50 év múlva, az Egyesült Államok, amely jelenleg a világ harmadik legnépesebb országa, visszaesik a negyedik helyre, alig több mint 400 milliós lakossággal. Akkorra Nigériában közel 600 millió ember él majd, Pakisztánban közel 400 millió, Egyiptomban és Bangladesben mintegy 200 millió. Németország, Oroszország, Japán és Olaszország népessége addigra jelentősen csökkenni fog. Addigra minden jelenlegi nyugati ország népességnövekedése teljes egészében a bevándorlásnak lesz köszönhető, amely szükségszerűen a mai harmadik világból származik. Az én országom, Ausztrália, azon országok közé tartozik, melyek szerény népességnövekedése teljes egészében a bevándorláshoz köthető. A jelenlegi tendenciák szerint, hangsúlyozom: a jelenlegi tendenciák szerint, Magyarország, az Önök országa, nagyon kis mértékű migrációval a népesség csökkenése felé billent el. Így van, 2075-re az Önök lakossága 7 és fél millióra csökken. Bár csak két napja vagyok itt, de máris beleszerettem ebbe a helybe, és remélem, hogy amikor legközelebb jövök, és minden alkalommal, amikor majd jövök, nagyobbak és erősebbek lesznek.

A szegényebb országokból a gazdagabbakba érkező bevándorlók egy olyan életre vágytak, mely rendszerint magába foglalta azokat a társadalmi konvenciókat és szabadságjogokat, melyek régóta jellemezték a nyugatot. Ausztráliába - mely szinte teljes egészében bevándorló nemzet - az emberek azért jöttek, hogy

csatlakozzanak hozzánk, nem azért, hogy megváltoztassanak bennünket. De amint azt az európai országok megtapasztalták, a nagy számokban beáramló bevándorlókat nehéz integrálni, és ez nyomást gyakorolhat a régóta kialakult és

A Sydney-i operaház alatt

régóta letelepedett társadalmak jellegére. Tehát a jelenlegi tendenciák alapján a legtöbb nyugati ország várhatóan meg fog változni, és relatíve - de gyakran abszolút is - kisebbek és viszonylag gyengébbek lesznek, mint 50 évvel ezelőtt.

Ahogyan a volt ausztrál miniszterelnök, Paul Keating fogalmazott egyszer: „a legjobb bevándorlók a saját gyermekeink".

A gond csak az, hogy sok nyugati országban nincs túl sok belőlük. Ausztrália mindig is szívesen fogadta a bevándorlókat, hogy egyre jobban benépesítsük a lakatlan, nyílt tereket, és ez által egyre jobban kihasználhassuk a lehetőségeinket nemzetként. Európában azonban a bevándorlóktól sokkal inkább az üres munkahelyek betöltését várták, melyekre saját fiataljaik nem voltak elegendően. Innen ered a megújult érdeklődés az olyan intézkedések iránt, különösen itt Magyarországon, melyek arra ösztönzik a polgárokat, hogy nagyobb családot vállaljanak, ahelyett, hogy a bevándorlásra támaszkodnának a népességnövekedés fenntartása érdekében.

Van egy olyan oldalam, amely mindig is érdeklődött az ilyen jellegű szakpolitikák iránt. 25 évvel ezelőtt, az ausztrál parlamenthez intézett első beszédemben a közepes jövedelmű gyermekes családokat az új szegényekként írtam le, akiknek több állami támogatásra lenne szükségük. Azonban hangsúlyoztam, hogy ezt a támogatást nem középosztálybeli jóléti juttatásként kell megvalósítani, hanem minden esetben családi adókedvezmény formájában.

Pártvezetőként egy átfogó szülői szabadság rendszer kidolgozását szorgalmaztam, mely megkönnyítené a magasabb végzettséggel és szakmai karrierrel rendelkező nők számára, hogy a legkonzervatívabb dolgot tegyék, nevezetesen gyermeket tudjanak vállalni. Végül a költségvetési körülményeink nem tették lehetővé, hogy bevezessük ezen intézkedéseket, de a Howard kormány, amelyben én szolgáltam, bevezetett egy univerzális, 5.000 dolláros baba bónuszt. Sajnos ezt később felülvizsgálták, majd a következő kormány hatályon kívül helyezte, mivel nézetük szerint, soha nem kellett volna ilyen jellegű jóléti átalányösszeget fizetni a családoknak. Mégis, és ez a lényeg, ez az intézkedés összefüggésbe hozható az ausztrál termékenységi ráta jelentős emelkedésével (1,7-ről 2-re), még ha csak rövid ideig tartott is.

Az Orbán kormány itt Magyarországon folyamatosan épített ki egy családtámogatási rendszert az adórendszeren keresztül. Nagycsaládos juttatásokkal, lakásvásárlási alapokkal, jelzálogkölcsönökkel nagycsaládok számára, végleges adómentességgel négygyermekes anyák számára, sőt, nagycsaládosok számára még autóvásárlási támogatással is. Ezen ösztönzők némelyikét összekapcsolták a házassággal, munkaerőpiaci részvétellel és az iskolai jelenléttel, így ezek jellemformáló és családmegtartó dimenzióval is rendelkeznek. Így az elmúlt évtizedben itt a termékenységi mutató a nagyon alacsony, 1,2-ről nagyjából 1,5-re emelkedett. Még nem lehet megmondani, hogy ennek mekkora részét eredményezték a szakpolitikai intézkedések, de azt biztonsággal feltételezhetjük, hogy a családok, különösen a hagyományos családok nagyobb mértékű támogatása azt eredményezi, hogy több lesz belőlük, hiszen ha támogatunk valamit, akkor abból szinte mindig több lesz. Szeretném elmondani, hogy mikor körbenézek a világon, azt látom, hogy Magyarország családbarát programja valóban egyedi, mivel tényleges politikai bátorságot igényel a politikai korrektséggel való megfelelő szembeszállás, egy olyan ügyért, amiért érdemes kiállni és azt megsokszorozni. Érdemes lenne tehát tanulmányoznia ezt minden olyan országnak, melynek fontos a nemzeti túlélés. Mint azt egy másik ausztrál miniszterelnök, Malcolm Turnbull egyszer nagyon jól megfogalmazta, idézem:

„A nyugati társadalmakra nézve a legnagyobb veszélyt nem a globális felmelegedés, vagy a nemzetközi terrorizmus jelenti, hanem a születési arány példátlan, tartós csökkenése, úgy, hogy olyan nagy kultúrák, mint Olaszország, Spanyolország, Görögország és Japán, gyakorlatilag ki fognak halni egy évszázadon belül."

Biztonsággal kijelenthetjük, hogy a legfőbb küzdelem nem a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésének küzdelme, hanem hogy kinek születik több gyermeke. Ez a kihalási láz az, amely ellen valójában dolgoznunk kell.

Hölgyeim és Uraim, a nagycsaládokat támogató intézkedések elleni érv mindig az, hogy miért kellene az én adómnak támogatnia más emberek gyermekeit? Erre a megcáfolhatatlan válasz az, hogy amennyiben másoknak nincs elég gyermeke, ki fog támogatni téged idős korodban? Nos tudom, hogy a gazdaságilag fejlett országokban a közelmúlt néhány generációja az első az emberiség történetében, akiknek már nem kellett a családjukra támaszkodniuk szociális biztonságuk érdekében. De most, hogy végre megérkeztünk ebbe az állapotba, amelyet minden elődünk irigyelne, miért nem akarjuk, hogy több ember legyen, hogy a saját polgáraink élvezzék ezeket a valaha volt legjobb időket? Vagy az lenne a helyzet, hogy ha már semmink sincs amiért küzdjünk akkor nincs is miért élnünk? A gyermekeink szinte minden esetben a legfontosabb örökségeink. Ha vannak gyermekeink, ők a legerősebb eszközeink ebben a harcban a jövőre nézve, és több gyermek vállalása fejezi ki a lehető legerősebben azt a nézetünket, hogy tényleg létezik olyan jövő, amelyben érdemes élni. Orbán miniszterelnök úr, csodálatos dolog az Ön oldalán állni, és a jövőben is nagyon várom az Ön vezető szerepét, melyet továbbra is biztosít országa és a tágabb világ részére.

(Tony Abott beszédének szerkesztett változata)

Jó napot kívánok, tisztelt Hölgyeim és Uraim! Tisztelt Bíboros Úr, Püspök Urak! Köztársasági Elnök Úr! Tisztelt Miniszterelnök Urak és Miniszterek!

Nagyszerű, hogy ismét, harmadszor vagyunk együtt. Köszönet a szervezőknek, hiszen ők a lelke mindennek. Külön meg kell említenem Demény Pál professzor urat, aki itt van a körünkben, és aki ennek a konferenciasorozatnak az elindítója és mentora volt, és maradt mind a mai napig.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!
Vannak különleges vendégeink, elnökök és miniszterelnökök fontos országokból. Külön köszöntöm Ausztrália volt miniszterelnökét. Ausztráliát mi részben az ő kemény politikájának köszönhetően mintaországként tiszteljük. Külön tiszteljük a bátor, egyenes és angolszász következetességet, amit a migráció és az ausztrál nemzet megvédésének ügyében mutatnak. Köszönjük, hogy eljött hozzánk.
Itt van velünk Vučić elnök úr Szerbiából, akit külön köszöntök. Minden nép gondol valamit a másikról, ez különösen így van a szomszédok esetében. Mi, magyarok például azt szoktuk gondolni a szlávokról úgy általában, hogy a szlávoknak nagy szívük van. Ismerve a szerbeket, akik nemcsak szomszédaink, hanem sorstársaink is, rájuk különösen igaz ez, és néha úgy érzem, mintha nem is egy, hanem két szív hajtaná őket. Ha valaki ezt nem hiszi, akkor nézze meg a mostani kosárlabda világbajnokságon a szerb csapatot. Azt kívánjuk az elnök úrnak, hogy tegyenek csodát ezen a világbajnokságon! És itt van velünk Csehország miniszterelnöke, aki nemcsak tehet, hanem már tett is csodát, méghozzá gazdasági és pénzügyi csodát tett Csehországban, ezért Magyarországon különösen magas az ő árfolyama. Nem mondom, most éppen mi is jól fejlődünk, de a csehek-nek még mindig csak a tarkóját látjuk. Babiš miniszterelnök úr inspiráció a mi számunkra, mert mi, magyarok utol akarjuk érni a cseheket, úgyhogy ő minél jobban teszi a munkáját, annál inkább inspirál itthon bennünket, magyarokat. Ha megengedik, zárójelben még azt megjegyzem, hogy Csehország erejét mutatja, hogy megengedheti magának azt a luxust, hogy ahelyett, hogy megkoronázná eredményei okán megérdemelten a miniszterelnököt, inkább támadni szokták, pedig ő Európa legjobb gazdaságpolitikusa. Csak azt tudjuk mondani innen, Magyarországról: boldog Csehország, irigyeljük a problémáit.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!
Mai témánk a demográfia és a család. Remek előadásokat hallhattunk. Nehéz helyzetbe is kerültem, mivel tudok hozzájárulni a már elhangzottakhoz? Azt hiszem, hogy két dolgot tehetek hozzá mindahhoz, amit Önök már hallottak. Az egyik, hogy mondok néhány szót a magyar családpolitika szellemi alapjairól, és utána a magyar családtámogatási modell néhány kulcsmozzanatára szeretném irányítani a figyelmüket. Először tehát a szellemi alapokról.

Amikor még fiatal voltam, akkor egy ilyen konferencia, amely a demográfiai problémákról szól, meglepetést keltett volna. Azért keltett volna meglepetést, mert mindenki, szó szerint, iskolázottságtól, származástól függetlenül mindenki tudta és értette az egyik legfontosabb ősi igazságot, akkor még mindenki értette azt, hogy az emberi élet véges, ahogy belépünk az életbe, úgy ki is kell lépni belőle. Ez a törvény. Erre a törvényre és erre a nehéz helyzetre, eddigi életem során úgy láttam, hogy háromféle választ lehet adni, ha úgy tetszik, három irányban kereshetjük a kiutat. Az egyik a tudatmódosító szerek világa, a szenvedélyfüggő élet, a habzsolás és a fogyasztás, amivel eltávolíthatjuk és eltarthatjuk magunktól azt a kérdést, hogyha véges az élet, akkor mi az értelme. Az élet végességének kellemetlen tényét úgy orvosolja ez a megoldás, hogy úgy válaszol, hogy a kérdést is tagadja. A másik lehetőség, hogy az ember utat keres a Teremtőhöz, aki életünk végességét eldöntötte, és törvénnyé tette a számunkra, és megpróbálunk közel kerülni hozzá, tőle megtudni a választ, és megkapni a gyógyírt. Ez a megoldás, ez az út, ez az irány, ez hatalmas civilizációs alkotásokat, hatalmas művészetet és kultúrát hozott létre a világon. És a harmadik lehetőség, amely előttünk áll, hogy

megpróbálunk életünk e világi folytatásáról gondoskodni; ezt úgy hívják, hogy családalapítás, úgy hívják, hogy gyermek: test a testből, vér a vérből, a gyermek, aki valahogyan a mi életünk folytatása is.

Summa summárum, miután régen mindezt még mindenki tudta Magyarországon, nem is tartottunk soha demográfiai konferenciákat, mert azt gondoltuk, hogy a harkályt nem kell biztatni, hogy kopácsoljon. Azonban nagy változások történtek, és a nagy változás egyetlen szóban foglalható össze, e körül forognak a mostani előadások, ez pedig a fogyás, az elfogyás kérdése. Amikor mi, magyarok a családpolitika szellemi alapjait próbáljuk tisztázni, akkor először megpróbáltuk megérteni ennek a bajnak a természetét. Egy társadalmi probléma megértésének első lépése, hogy lehatároljuk a problémát, megértjük, hogy mettől meddig terjed, ezért azt a kérdést tettük föl, hogy egy általános emberi világjelenségről van-e szó, amikor népességfogyásról beszélünk? Azt állapítottuk meg, hogy nem, hiszen a népesség Ázsiában vagy például Afrikában nő. Ezután azt a kérdést tettük föl, hogy civilizációs betegség-e a népességfogyás, a keresztény civilizáció jellegzetessége-e? És azt találtuk, hogy nem, mert a világban a keresztények száma nem csökken, hanem nő, és minden előrejelzés szerint a világban a keresztények száma a következő évtizedekben továbbra is nőni fog. Ha tehát nem általános emberi és nem a keresztény civilizációhoz köthető betegség és baj, akkor mihez köthetjük? És végül is azt találtuk, hogy végül is egy európai jelenségről van szó. Persze más kontinensen is van egy-egy ország, ahol megfigyelhetünk népességcsökkenést, például Ázsiában is van ilyen ország,

de, hogy egy egész kontinensre legyen jellemző a baj, ez csak Európára igaz.

Tehát mi, magyarok úgy látjuk, hogy egy általános európai jelenségről van szó, és így is kell rá gondolnunk. Mi az oka? Különböző elméletek versenyeznek egymással. Az én személyes véleményem az, hogy az ok eléggé nyilvánvaló. A népességfogyás azért lett európai probléma, mert Európa megvívott saját magán belül két kegyetlen polgárháborút. Ezeket az iskolában világháborúnak nevezik, és kétségkívül az európai földrészen túlra is terjedt, túlnyújtózkodott, de valójában és igazából inkább egy európai, hogy még pontosabban fogalmazzak, egy nyugati polgárháborúról, illetve két nyugati polgárháborúról van szó, iszonyatos emberveszteséggel. A kalkulációk különbözőek, de ha összeadom a két világháború európai és amerikai vesztségét – ebben nincs benn az amerikaiak által ázsiai frontokon elvesztett embereknek a száma, csak az európai konfliktusban –, akkor a két világháborúban körülbelül 50 millió embert veszítettünk el. És az a meggyőződésem, hogy ebből az emberveszteségből máig sem tudtunk talpra állni. Miután egy természetellenes helyzet, két világháború, illetve két európai polgárháború a gyökere a bajnak, amiben

vagyunk, nem természetes, hanem rendkívüli esemény, ezért nincs mese, a politikának egy ilyen érzékeny kérdésben, mint a demográfia, szerepet kell vállalnia. Ha nem politikai konfliktusok és háborúk okozták volna a népességfogyást, akkor lehet, hogy a kormányzatoknak óvatosabban kéne demográfiával foglalkozni, hiszen ez mégiscsak rendkívül érzékeny terület.

érvet mindenképpen el kell magunktól hárítani, hogy globális méretekben a migráció képes megoldani az európai népességfogyást, mert ha ezt elfogadjuk, akkor nincs teendő. Ha azonban nem fogadjuk el, akkor van, és miután, ha Európát nem az európaiak fogják benépesíteni a jövőben, és mi ezt a tényt elfogadjuk, természetesnek vesszük, akkor tulajdonképpen

A pesti dunaparton

De miután maga a politika idézte elő a bajt, az államvezetések idézték elő a bajt a két világháborúval, illetve európai polgárháborúval, ezért helyre ütni, kijavítani sem lehet ezeket a problémákat erőteljes állami szerepvállalás nélkül. Ezért Magyarország és Magyarország kormánya úgy döntött, hogy nekünk egy erőteljes demográfiai politikát kell folytatni, ez államcél és kormányzati feladat.

hozzájárulunk egy lakosságcseréhez, hozzájárulunk ahhoz a folyamathoz, hogy az európai lakosságot kicserélik. Nem tartozik a mostani beszélgetésünk tárgyához, de szerintem erre építenek Európában politikákat, tehát vannak politikai erők, akik lakosságcserét akarnak különböző megfontolásokból. Részben haszonelvű, politikai, részben ideológiai megfontolásból, de ennek a tárgyalása már nem témája a mai konferenciának. Mindenesetre

Amikor a családpolitikánk elvi alapjairól beszélünk, akkor persze két ellenérvet mindenképp le kell győznünk kiindulópontként. Erről Ausztráliából érkezett vendégünk, a miniszterelnök úr már beszélt. Az első a migráció. Azt az

határozottan ki kell mondanunk, hogyha demográfiapolitikát akarunk csinálni, akkor a migrációs megoldást érdemes magunktól távol tartani.

A második – szintén Abbott miniszterelnök utalt rá, ez egy zöld érvelés, újszerű, engem is csak a napokban vágott mellbe –, hogy lehet úgy gondolkodni a gyerekekről meg az életről, hogy azt szembeállítjuk a természettel, és azt mondjuk, hogy a Föld akkor járna jobban, hogyha kevesebb gyermek születne. Lehetne érvelni ez ellen, de azt javaslom, hogy inkább ezt tekintsük egész egyszerűen esztelenségnek, és így utasítsuk el, és annyit mondjunk mindösszesen, hogy a teremtés rendje szerint az ökoszisztémának, amit meg akarnak védeni a gyerekekkel szemben, az ember is része, nem az ellenfele, hanem a része. Ezért nem szembe kell fordítani a kettőt egymással, hanem értelmesen kell kijelölni az egyre növekvő számú emberiség helyét ebben az ökoszisztémában.
Ez a helyes megközelítés, nem pedig a természet szembefordítása az emberi élettel. És amikor a szellemi alapjairól beszélünk a magyar családpolitikának, még két pozitív dolgot szeretnék mondani. Az egyik, hogy

a magyar meggyőződés szerint minden gyermeknek joga van apához és anyához, tehát amikor családról beszélünk, és családtámogatásról, akkor mi a hagyományos családokat támogatjuk, a hagyományos családmodellt védjük,

és másfelől nemzeti keretekben is gondolkodunk, mert azt gondoljuk, hogy a család és a gyermek nem más, mint a nemzeti közösség biológiai újratermelésének előföltétele. Ha nem működnek a családok, ha nincsenek gyerekek, akkor egy nemzeti közösség el tud tűnni. Talán egy ausztrálnak ez nem teljesen érthető, mert ő az angolszász világ nagy családjához tartozik, egy német se értené, hogyan lehetne már eltűnni a földről, de egy cseh, egy szerb vagy egy magyar méretű nemzeti közösség számára matematikailag nem olyan nehéz belátni, hogy rossz demográfiai tendenciák mellett előbb-utóbb lesz egy utolsó ember, akinek le kell kapcsolnia a villanyt, vagyis el lehet fogyni. Ez a vízió nem egy beteges rettegés, nem egy képzelgő veszélyérzet, ez egy valóságos, matematikailag modellezhető veszély, hogy olyan kicsire csökken le az emberek száma ezekben a nemzetekben, hogy végül is a nemzeti identitás fönntartása lehetetlenné válik. És mi úgy gondoljuk, hogyha egy nemzet elvész a világról, akkor elvész valami, amit más nem tud pótolni, valami, ami pótolhatatlan, mert mi nem tudunk szerbek lenni, szerbek csak a szerbek lehetnek. Magyarul a világot csak a magyarok láthatják, a csehek nem láthatják magyarul, és cseh kultúrát is csak a cseh emberek tudnak teremteni, mások pedig nem. Tehát ha egy nemzet eltűnik, valami pótolhatatlan tűnik el a világból. Ezt a maga szép nyelvén Arany János is elmondta, ezért a magyar családpolitika szellemi alapjai között szerepel az a két verssor, ami úgy hangzik, hogy

„ha minket elfú az idők zivatarja, nem lesz az Istennek soha több magyarja."

Tehát a mi családpolitikánknak nemzeti alapjai is vannak.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!
Ennyit a szellemi alapokról, erre épül a magyar családpolitika. Most néhány mozzanatra, mert nagyon gazdag az anyag, mármint a magyar modell, a családpolitikai modell rendkívül gazdag, erről kimerítően beszélni szinte lehetetlen, de egy-egy fontos mozzanatra szeretném ráirányítani a figyelmet, nem tanácsként és nem kioktatva, mert ahány ország, annyi nemzet, ahány nemzet, annyifajta gondolkodásmód, hanem inkább fölajánlva a magyar tapasztalatokat, mintegy a jó gyakorlatok tárházát, hogy gondolkodjanak Önök azon, hogy mi az, amit ebből otthon használni tudnak. Az első dolog, hogy a magyar modellnek az alapja alkotmányos természetű. A szellemi alapokról már beszéltem. Van egy alkotmányos alapja. Ez rendkívül fontos.

Ha a demográfiapolitika lényege, legfontosabb elemei, ha a családpolitika legfontosabb elemei nincsenek rögzítve az alkotmányban, akkor hosszútávon nem lehet családpolitikát folytatni.

Ezért alkotmányos alapok kellenek, mert ezek az alkotmányos alapok védenek meg a családellenes bírósági döntésektől. A bíróság egy külön világ, az nem tartozik a kormány által felügyelt államélet részéhez, az is az államélet része, de független a kormánytól, más megfontolások alapján működik, mint ahogy működik a kormányzat, ezért mindig lehetnek olyan bírói ítéletek – az Egyesült Államok a legjobb példa erre –, amelyek egyértelműen családellenesek. Ennek egyetlen korlátja van, egy világos alkotmányos alap. És alkotmányos alap kell a családpolitikához azért is, mert e nélkül a nemzetközi szervezetek, az NGO-k, a hálózatok és központok, amelyek nagyon gyakran családellenesek, be tudnak hatolni a magyar államéletbe és a magyar döntéshozatalba. Mondjuk, európai uniós döntések is születhetnek, ha az alkotmányunk nem véd meg azokkal szemben, és lehetnek olyan európai uniós döntések, amelyek sajnos, mondjuk ki: családellenesek. Ha védekezni akarunk, ha szilárd családpolitikát akarunk csinálni, kellenek alkotmányos alapok. A második mozzanat, amire szeretném az Önök figyelmét irányítani, az, hogy a jó családpolitikához kellenek gazdasági alapok is. Lehet, hogy a világ más részein nem, de ahogy én látom és értem az európai civilizáció mostani helyzetét, azt kell mondanom, hogy Európában a sikeres családpolitikához pénz is kell. Pénz nélkül a rossz tendenciákat nem tudjuk megfordítani. Tetszik ez nekünk vagy sem, ez a tapasztalatom. Ezért van az, hogy Magyarországon tíz év alatt kétszeresére növeltük a családoknak juttatott költségvetési támogatásokat. Fontos, hogy amikor a gazdasági alapról beszélünk, akkor családpolitikailag is megértsük, hogy milyen fontos a biztos és stabil pénzügyi helyzet – itt ismét megemelem a kalapomat Babiš úr előtt –, ugyanis a családpolitikának az alapja a bizalom. Elhiszik-e a családok, hogy azok az intézkedések, amelyeket bevezet egy kormány, olyanok, amelyekkel hosszabb távon is lehet számolni? Hiszen a gyerekek vállalása nem egy pillanat, a gyerekeket fel kell nevelni. Hosszú éveken keresztül van szükség kiszámítható családtámogatási rendszerre, de ha nincsenek rendben a pénzügyek, ha beállnak a pénzügyi zavarok, akkor jönnek a megszorító lépések, és minden költségvetési ésszerűsítés előbb vagy utóbb elvesz a családtámogatási rendszerből. Magyarország példa erre, tudnék erről – csak most nem az előző kormányok okán jöttünk össze – beszélni Önöknek, hogy hogyan vették el válságkezelés címszó alatt azonnal a családoktól azokat a támogatásokat, amelyek nélkül nincs stabil és kiszámítható családtervezés. Tehát azt akarom mondani Önöknek, hogy a szellemi alapokon és az alkotmányos alapokon túl egy stabil és sikeres gazdaságpolitikához rendben lévő pénzügyek, növekvő gazdaság, vagyis gazdasági alapok is kellenek. Magyar tapasztalat, lehet, hogy máshol ez nem olyan értékes, mint itt, de magyar tapasztalat, hogy

a családtámogatási juttatásokat Magyarországon mindig össze kell kötni a munkavállalással.

Mert az ember emberből van, és nagyon könnyen elhajlik abba az irányba, hogyha úgy látja, szociális juttatásokból és egyebekből meg lehet élni, akkor inkább az abból való élést, nagyon sokan közülünk az abból való élést választják a munka helyett, ami miatt visszaesik a gazdaság teljesítménye, s ott vagyunk a pénzügyi zavarnál, és már jöhetnek a megszorító intézkedések. Tehát

ha hosszabb távon stabil családpolitikát akarunk, akkor a családtámogatás minél több elemét össze kell kapcsolni a munkavállalással.

Erre vannak technikák, Magyarország is szívesen áll Önök rendelkezésére, az adókedvezmények rendszerétől kezdve a gyeden keresztül. Hasonlóképpen fontosnak tartjuk mi, hogy a gyerekeknek nyújtott támogatást össze kell kapcsolni a szülői kötelességek teljesítésével. Ha a szülő nem teljesíti a kötelességét, nem kaphat a gyermekek után központi támogatást. Ha például Magyarországon a gyerek iskoláskorú, és a szülő nem küldi el az iskolába, akkor nem várhatja, hogy családi pótlékot fog kapni. Tehát a teljesítményhez való odakötése, összekapcsolá-

sa értelmes és emberséges módon szintén fontos eleme a családpolitikánknak. Hasonlóképpen mi arra jutottunk, hogy a családpolitikánknak fontos eleme, hogy az óvodai ellátást, óvodai gondoskodást három éves kortól elérhetővé és kötelezővé tegyük a gyerekeknek, ami alól persze lehet fölmentést kérni. De Magyarország egy olyan ország, ahol a közoktatása és a köznevelése a gyermekeknek valójában három, esetleg négy éves kortól kezdődik. És az óvodát nem gyermekmegőrzőként értelmezzük, hanem a gyerek fölkészítéseként a későbbi iskolás évekre. Ennyivel meg is hosszabbítottuk tulajdonképpen a gyerekek társadalomba való beillesztését, fölkészítését és képzésének időszakát, és persze az óvodákhoz társulnak bölcsődék is. Magyarországon az a helyzet, hogy 2022-re nem lesz olyan igény bölcsődére, amit ne tudnánk, bölcsődei férőhelyek, kielégíteni. Ezeket már mind megcsináltuk, tisztelt Hölgyeim és Uraim, tisztelt Bíboros úr, tisztelt Köztársasági Elnök úr, de sajnos a fordulópontot még nem értük el. Sok mindent tettünk már, de még nem visszafordíthatatlan mindaz, ami történt. Az egy fontos kérdés, hogy hol van, kijelölhe-tő-e egyáltalán az a pont, ahol azt mondhatjuk, hogyha a családtámogatási rendszer ezt elérte, akkor innentől kezdve biztosan – már amennyiben a politikában ez a szó értelmes –, majdnem biztosan eredményt is hoz majd, vagyis több gyermek fog születni.
Amit most mondok, az magyarországi tapasztalat, szerintem európai érvényű, azon túl talán nincs érvénye, de Európában szerintem az az igazság, Magyarországon biztosan, hogy

Budán, a Bikás Parkban

akkor győztünk, hogyha egy olyan családtámogatási rendszert tudunk fölépíteni, hogy a gyermeket vállalók garantáltan jobb életszínvonalon élnek, mintha ugyanezek az emberek nem vállaltak volna gyereket.
Ez a fordulópont. Tehát ha egy gyermek vállalása hozzájárul az életszínvonal növeléséhez. Nem úgy, hogy majd mikor öreg leszel, akkor majd a gyermeked gondoskodik rólad, hanem itt és most, azonnal, mikor még gyermeket nevelő szülő vagy, azzal, hogy gyermeket vállaltál, már anyagilag előnyösebb helyzetben vagy, mintha azt a döntést hoztad volna, hogy nem vállalsz gyermeket.

Ezt a pontot keressük, ezt akarjuk elérni, itt fog átbillenni majd a magyar családtámogatási rendszer, de egyelőre még nem tartunk itt, ehhez még jó néhány év kitartó munkájára lesz szükségünk.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!
Végezetül egy kérdésre szeretnék még válaszolni. Ez úgy hangzik, hogy sikerülhet-e egyáltalán? Hiszen bárkit megkérdezek Európában, mondjuk úgy, hogy a magas politikai szalonok világában, hogy amit mi csinálunk, sikeres lehet-e, el lehet-e érni ebben a bizonyos termékenységi mutatóban a 2,1-et, vagy ez lehetetlen, akkor az elegáns európai szalonokban tízből kilencen azt mondják, hogy ez nem sikerülhet. És ha tízből kilencen mondják valamiről, hogy nem sikerülhet, akkor azon gondolkodni kell. Nyolc lehet, hogy kevés lenne, öt biztosan, de a kilenc azért már sok. És nekünk is gondolkodni kell azon, hogy vajon nem lehetetlenre vállalkoztunk-e? Vajon sikerülhet-e egyáltalán elérni azt a célt, amit kitűztünk? Nem tudok erre egzakt választ adni Önöknek.
Azt tudom mondani, hogy ezt a véleményt más területekről én már jól ismerem. Amikor azt a döntést hoztuk, hogy hazaküldjük-e az IMF-et, és azt mondtuk, hogy igen, akkor tízből kilenc azt mondta, hogy nem sikerülhet. Amikor azt mondtuk, hogy a válságkezelésbe be kell vonni a bankokat, és meg kell őket adóztatni, tízből kilencen azt mondták, hogy nem sikerülhet. Amikor rezsicsökkentést rendeltünk el, és a multikat megadóztattuk, azt mondták, nem sikerülhet.
Amikor azt mondtuk, hogy egy arányos jövedelemadót fogunk bevezetni a Kommunista kiáltványban bevezetett és előre beharangozott progresszív jövedelemadó helyett, azt mondták – ugyanis arról ott beszélnek először –, hogy lehetetlen. Amikor azt mondtuk, hogy tíz év alatt létre fogunk hozni egymillió munkahelyet, azt mondták, nem lehetséges. Amikor azt mondtuk, hogy meg fogjuk állítani a migránsokat a magyar államhatáron, akármennyien is jönnek, meg fogjuk őket állítani, azt mondták, hogy nem lehetséges. Amikor azt mondtuk, hogy kerítést fogunk építeni, amit nem lehet ledönteni, azt mondták, hogy nem lehetséges.

Tehát nem tudom a választ arra a kérdésre, hogy amit a demográfia ügyében célul tűztünk ki, lehetséges-e elérni, de azt tudom, hogy minden egyes fontos, a magyar nemzet számára fontos célt, amit kitűztünk, hiába mondta tízből kilenc, hogy nem lehetséges, végül mégiscsak elértük.

Ez a valóság. Ráadásul a vendégeinknek mondom, hogy a magyar politikát egyfelől persze bonyolult és nehéz megérteni a nyelve miatt is, de máshol rendkívül egyszerű. Van egy kulcsszava, azt kell jól megérteni.
A magyar politika története arra az egy szóra van fölfüggesztve, hogy „mégis." A „mégis" azt jelenti idegen nyelven, hogy „mindenek ellenére," hogyha kell, akkor az egész világgal szemben is megpróbáljuk, és aztán egy huszárbravúrral majd sikerül.

Ez a magyar történelem megértésének egyik kulcsmomentuma. De természetesen ez nem azt jelenti, hogy föltétlenül sikerülni fog. Vannak föltételek. Tehát a magyar demográfiai politika, kormányzati politika sikerességének vannak föltételei. Biztosan nem tudom mindet beazonosítani, de van három-négy, amit igen, és azt tudom mondani, hogy azok kellenek ahhoz, hogy a magyar törekvések sikerre jussanak.
Az első előföltétele a sikeres magyar demográfia politikának az, hogy a kereszténységnek Európában vissza kell erősödnie. Ha Európában nem történik meg a kereszténység megerősödése, akkor magányos szigetként Magyarország aligha lesz képes eredményeket elérni. A második előföltétel, hogy legyenek társak, egyedül nem megy. Most vannak társak. Itt van Vučić államelnök úr, itt van Babiš miniszterelnök úr. Vannak társak, Európában is vannak társak. Szurkolunk az osztrákoknak, és reméljük, hogy az olasz fölfordulás is úgy rendeződik, hogy az végül is nekünk jó legyen, és ott is társakat kapjunk. Kellenek társak Európában, egyedül ott sem fog menni. És abban is biztos vagyok, hogy miután gazdasági alapok kellenek, ezért előföltétele a sikeres családpolitikánknak, hogy

a magyar nemzeti össztermék a következő időszakban, körülbelül tíz éves időtávban 2030-ig, minden évben legalább 2 százalékkal haladja meg az Európai Unió gazdasági növekedésének az átlagát. Ha 2 százalékkal meghaladja, az termel annyi forrást, amiből stabil pénzügyi alapokat és új elemekkel kibővített gazdaság- és családpolitikát lehet finanszírozni.

És végül a legfontosabb, utolsó, negyedik előföltétel: sikerülhet, ha kitartunk. Hajrá! Köszönöm, hogy meghallgattak!

(Orbán Viktor beszédének szerkesztett változata)

II. JÓ GYAKORLATOK A DEMOGRÁFIA ÉS A CSALÁDPOLITIKA TERÜLETÉN

JAIME MAYOR OREJA

volt belügyminiszter és európai parlamenti képviselő, az „Egy Közülünk” (One of Us) Szövetség elnöke, Spanyolország

Oreja szerint a legtöbb nyugat-európai országban jelenleg zavar és bizonytalanság uralkodik.

„Egy új világrendnek vagyunk szemtanúi, amelynek alapját két komponens képezi: a globalizmus, illetve az erkölcsi relativizmus, amely paradox módon tönkreteszi a rendet, és zavarhoz vezet bennünket.”

Minden azért történik, mert nem értik azt, ami a társadalmainkban zajlik. Sarah bíboros kijelentését idézte, mely szerint, amennyiben a nyugat folytatja ezt a katasztrofális utat az alacsony születési rátával, akkor azt kockáztatja, hogy eltűnik, illetve, hogy külföldiek fogják elfoglalni a Nyugatot hasonlatosan ahhoz, ahogy a barbárok lerohanták Rómát. Kijelentette, hogy Európa az új világrendet feltalálókkal áll szemben. Véleménye szerint egy nagyon különleges babona alakult ki a nyugati világban: az emberek újrakezdhetnek mindent, újraalkothatják az emberi természetet, a társadalmat és a boldogság lehetőségét nem törődve az elődök tudásával és tapasztalatával.

Az erkölcsi erő, a társadalmi kohézió létfontosságú elemét képezi annak, hogy felvehessük a küzdelmet a migrációval szemben, és hogy orvosoljuk a demográfiai kihívásokat.

Szerinte a manapság érzékelhető zavar miatt nincs arra lehetőség, hogy közös európai politikát dolgozzunk ki ezekre a kérdésekre. Az új világrend központi kérdéssé tette a migrációt, és a családot fegyverként használja, hogy háttérbe szorítson mindenkit, aki nem akarja elfogadni ezeket a világnézeteket. Nagyon sok európai árvának érzi magát ebben a vitában és egyre nehezebb lesz szövetségeseket találni. Kiemelte a magyar miniszterelnök bátorságát és erkölcsi erejét, ahogy helyesen értékelte a napjainkban tapasztalt civilizációs válsághelyzetet. Meg kell érteni a valódi belső válságot – ami jelenleg zajlik, hívta fel a figyelmet Oreja. Ez a válság kulturális antropológiai jellegű. Olyan jövőképre van szükség, amely újra megerősíti az értékeket – foglalta össze a spanyol politikus. Végezetül bejelentette, hogy 2019. október 18-án az Egy Közülünk Szövetség olyan kulturális platformot szervez, ahol egy nyilatkozat terveznek kiadni egy olyan Európára vonatkozóan, amely hűséges az emberi méltósághoz. Hiszen a legnagyobb probléma az értékrendbeli krízis és a transzcendens értékek válsága.

MARIYANA NIKOLOVA
miniszterelnök-helyettes,
Bulgária

Bulgária adottságai a demográfiával kapcsolatosan ugyanazok, mint Európa más országaiban – mondta el a bolgár miniszterelnök-helyettes. A demográfiával kapcsolatos politika egy integrált és egy intézményközi terület Bulgáriában.

Kiemelte, hogy Bulgária az egyetlen olyan európai uniós ország, melynek hosszú távú programjai vannak a demográfia kezelésére. A stratégiai céljuk a népességcsökkenés megállítása és hosszú távú stabilitás létrehozása. A politikus kiemelte:

a „kormányuk rengeteg olyan intézkedést hozott, ami támogatja a családokat és igyekszik növelni a születési rátát”.

Bulgária családpolitikájáról elmondta: nagy összeget fordítottak családtámogatásra, a gyermeknevelésre, gyermekvédelemre és az adókedvezményekre. Ugyanígy az anyasági támogatásokra és adókedvezményekre is. Szerinte a családok szempontjából fontos, hogy az átlagbér is nőtt 9,4 százalékkal az utóbbi évben, amely az életszínvonal emelkedésével jár. Elmondta, hogy hazájában tovább javultak családalapítás feltételei. Oktatásügyi és egészségügyi reformra került sor, valamint a környezetvédelemre is jobban ügyelnek. Minden ilyen intézkedés kihat a demográfiai problémára is. Rávilágított, hogy a demográfiai politikában pozitív eredményeket értek el, miközben drasztikusan csökkent a gyerekhalálozás is.

DAMARES REGINA ALVES

miniszter, Nő- és Családügyi és Emberi Jogi Minisztérium, Brazília

A miniszter asszony kiemelte: politikájuk szerint most a családokba akarnak befektetni, amely talán az erőszakhullám végét és egy békésebb korszakot is eredményezhet. Ebben a hatalmas országban is figyelniük kell – tette hozzá – a migrációra, a népesség elöregedésére, illetve a népességnövekedés csökkenésére. Rávilágított, hogy 200 millióan élnek Brazíliában, éves szinten 0,8 százalékkal növekszik ez a szám. A növekedés üteme viszont folyamatosan lassul, 2045 és 2050 között tetőzik majd, amikortól kezdve elkezd csökkenni. Sosem volt ennyi fiatal Brazíliában, és nem is lesz soha többet ennyi, véleménye szerint ezt a demográfiai bónuszt ki kellhasználniuk. Körülbelül 29 millió időskorú él Brazíliában, ez a lakosság 14 százaléka, ami az elkövetkező két évtizedben valószínűleg megduplázódik. Kiemelte, hogy

a családi szerkezet és családi kapcsolatok megerősítésére koncentrálnak, különös figyelmet szentelnek a veszélyeztetett családoknak és megpróbálják előmozdítani a generációk közötti szolidaritást.

Az egyik legfontosabb kihívásuk az, hogy megoldják a közbiztonság kérdését, amely a családok boldogsága előtt álló legnagyobb akadály. Kiemelte, hogy a fogantatástól kezdve tiszteletben tartják az életet, elítélik az abortuszt. Olyan politikát próbálnak előmozdítani, amely segíti az egészséges születéseket, születéseket, örökbefogadásokat.

BOŻENA BORYS-SZOPA

miniszter, Család-, Munkaügyi és Szociálpolitikai Minisztérium, Lengyelország

Lengyelország évtizedek óta demográfiai kihívásokkal küzd, alacsony a születések száma, öregszik a társadalom és 2050-re 60 évnél idősebb lesz a lakosság 40 százaléka – mondta a lengyel család-, munkaügyi és szociálpolitikai miniszter. A politikus beszámolt róla, hogy az elmúlt három évben komoly javulás mutatkozott a gyermekvállalási kedvben.

A jobboldali lengyel családpolitika három területre koncentrál: javítani kívánja a demográfiai helyzetet, igyekszik visszaszorítani a mélyszegénységet és széles értelemben vett családi beruházásokat hajt végre.

Ezen pénzösszegek az elkövetkező évben a GDP 4 százalékát fogják kitenni. Bożena Borys-Szopa beszélt az 500 Plusz programról is, amely a családtámogatásuk egyik pillére. Ez segíti a családokat az anyagi helyzetük javításában és egyben csökkenti is a szegénységet. Elmondása szerint ennek nagy hatása van a demográfiai helyzet javításában, míg 2015-ben a gyermekvállalási index 1,29 volt, 2017-ben ugyanez a szám 1,45-re nőtt. Bár így is csökken a születések száma, emögött az is áll, hogy a szülőképes korú nők száma jelentősen csökken. Ez a trend sajnos tovább fog folytatódni. Az előadó ugyanakkor kiemelte: sokat költenek Lengyelországban új bölcsődei, óvodai férőhelyekre. Mindez kiegészülve a rugalmas munkaidő alkalmazásával, jó irányt mutat. Rekordalacsony szinten van a munkanélküliség és a lengyel gazdaság stabil növekedési pályán áll. Azt ugyanakkor látják, hogy körülbelül hétszázezer lakás hiányzik, amely lényeges gazdasági akadály lehet a fiatal családok gyermekvállalásában. Erre próbál a kormányzat az Új lakás plusz program indításával felelni, amelynek keretein belül a lakásbérlést kívánják támogatni. Végezetül kiemelte, hogy segítségként 26 éves korukig a fiatalok mentesülnek a személyi jövedelemadó megfizetése alól.

ZAHID MALEQUE
miniszter, Egészségügyi és Családjóléti Minisztérium, Banglades

A miniszter köszöntőjében felidézte Orbán Viktor miniszterelnök szavait, miszerint szükség van a hagyományos családi értékekre, ezek nem helyettesíthetők és nem tűnhetnek el. A miniszter hangsúlyozta, hogy Banglades vonatkozásában is a

„család az első, hiszen a család a nemzet építőköve”,

ennek jegyében költségvetésük jelentős részét fordítják családpolitikai kiadásokra. Köszönetet mondott a két bangladesi sziámi ikerpár sikeres szétválasztásáért, amellyel tovább erősödött és új szintet ért el a két ország baráti kapcsolata.

Banglades kiváló teljesítményeinek sorából kiemelte a következetes tervezésnek köszönhető népességnövekedés lelassulását. Rámutatott, hogy áttörést értek el a gyermekhalandóságot és a várandós anyák halandóságát illetően is. Továbbá kiemelte, hogy Sheik Hasina miniszterelnök erőfeszítéseinek köszönhetően,

az elmúlt tizenkét év során ötszörösére növelték a költségvetésüket, előnyös környezetet teremtettek a belföldi és a külföldi beruházások számára, növelték a termelékenységet és a munkahelyek számát. A sikerek ellenére azonban nehézségekkel is szembe kell nézniük: rendkívül nehéz beruházni az oktatásba, megfelelő munkahelyeket teremteni, a társadalmi biztonságot növelni. A várható életkor növekedése miatt Bangladesben is egyre nő az idősebb korosztály aránya, ami komoly társadalmi problémát és kihívást jelent a jövőben. Mivel a nők munkaerő-piaci részvétele folyamatos növekedést mutat, a megfelelő gyermekelhelyezési lehetőségeken is gondolkodniuk kell. Kitért arra is, hogy a család hagyományos formájában folyamatos változáson esett át az elmúlt évtizedben. Ennek kapcsán hangsúlyozta: eljött az idő, hogy kormányzati kezdeményezések indítsanak a gyermeknevelés megkönnyítse, a család és a munka összehangolása, a gyermekgondozó intézmények kialakítása érdekében.

A bangladesi miniszter szerint az egyes államoknak kulcsszerepet kell vállalniuk a demográfiai helyzet rendezésében. Növelni kell a koordináció szintjét, a folyamatba egyaránt be kell vonni mind az állami, mind a civil szektort.

MARITZA ROSABAL
miniszter, Oktatási Minisztérium, Családügyért és Társadalmi Befogadásért Felelős Minisztérium, Zöld-foki Köztársaság

A miniszter bevezetőjében összefoglalta országa történelmét és elmondta, hogy 1879-ig rabszolgatartás volt az országban, ily módon a lakosság nagy részének nem volt joga arra, hogy családja legyen. Ma már természetesen alkotmány rögzíti ennek a lehetőségét. Továbbá rávilágított, hogy több mint negyven év alatt az ország helyzete nagyon megváltozott: a termékenységi mutató 1970-ben 6,3 volt, most 2,4. A családok tehát korábban általában 7 tagúak voltak, míg ma 4 tagúak. A miniszter rámutatott, hogy azért kell foglalkozniuk a nők helyzetével, mert igen sok családban a nők a családfenntartók, rájuk hárul a család eltartásának anyagi és minden egyéb terhe. Nem véletlen tehát, hogy a törvényhozás úgy döntött: a családokat állítják a középpontba.

„A kormányzás minden területén figyelembe kell venni a családok különleges szükségleteit."-

hangsúlyozta a miniszter.

Elmondta, hogy a beruházásoknak arra kell irányuljanak, hogy ne termelődjön újra a szegénység, hiszen jelenleg 8 ezer család él mélyszegénységben. Biztosítani kell számukra, hogy megfelelő bevételük legyen, hozzájuthassanak az alapvető szolgáltatásokhoz. Ennek érdekében felszámolták például az alapárucikkek, köztük a pelenka adóját. Mindezek mellett támogatni kell az aktív népességet lakások építésével, a világítás és a közlekedés fejlesztésével,

a gyermekegészségügy és az oktatás támogatásával. Ez utóbbi terén az oktatási minisztérium több intézkedést hozott, mint például általános lett az iskola előtti nevelés, 8 éves kortól kötelezővé tették az oktatást, ami a középiskoláig ingyenes.
Külön kiemelte, hogy jelenleg demográfiai lehetőségablaknak nevezett jelenséggel néznek szembe, vagyis az országban több az aktív népesség, mint az inaktív. Ez a demográfiai ablak azonban hamarosan bezáródik, emiatt nőni fog az idősek száma. Előre vetítette, hogy nagyon sok tervük van a jövőre nézve:

„az a szándékunk, hogy garantáljuk az emberiség reprodukcióját, a biológiai , a kulturális és szociális reprodukciót - hiszen a nők segítsége nélkül nincs reprodukció."

RAMONA PETRAVIČA
miniszter, Népjóléti Minisztérium, Lettország

A miniszter kifejtette, hogy szeretnének javítani országuk demográfiai helyzetén, hiszen a lakosság öregszik, a születések száma nálunk is csökken, ezért a családtámogatási rendszerükben reformokat vezettek be. Komoly előrelépéseket tettek a gyermekek jogainak elismertetése terén, miként az árva gyermekek helyzetének rendezésében is: csökken a nevelőotthonokban élők száma, egyre többüket sikerül családban elhelyezni.

Ramona Petravica meglátása, hogy a demográfia, illetve a családpolitika minden egyes kormányt nehéz feladat elé állít. „Nagyon nehéz megtalálni az egyensúlyt a fiatalabb és az idősebb generációk támogatásában." A miniszter rávilágított, hogy

„kölcsönös tisztelet és elfogadás kell a generációk között"

Elmondta, hogy Lettország nagyon sok figyelmet fordít arra, hogy a kisgyermekes szülőket védelemben részesítsék, másfél éves korig különleges figyelmet fordítanak a gyermekek támogatására. Állami és magán bölcsődék, illetve óvodák állnak rendelkezésre, ahhoz, hogy a szülők vissza tudjanak térni a munka világába, van apasági, anyasági, illetve családi javadalmazás és családi pótlék.

PROF. DR. KÁSLER MIKLÓS

miniszter, Emberi Erőforrások Minisztériuma, Magyarország

Az emberi erőforrások minisztere arról beszélt, hogy a különböző országok demográfiai helyzetének eltérősége ellenére, a cél mindenhol a megoldás megtalálása.

„A demográfiai folyamatok követése, értékelése és értelmezése sorskérdés, nemzeteink jövőjéről és gyermekeink sorsáról van szó."

Kásler Miklós elmondta, hogy a nyugati országokban sokszor érezhető a klasszikus értékek meglazulása, felbomlása, ami a társadalmi értékek szétéséséhez vezetett, szemben a „napkeleti" nagy tradíciójú, hagyományaikat, vallásukat őrző országokkal, ahol a demográfiai helyzet egyre jobb. A miniszter kifejezte meggyőződését, hogy a demográfiai problémák nagyon gyorsan megoldódnának, ahogy Orbán Viktor miniszterelnök is megfogalmazta az oda vezető utat: a visszatérés a klasszikus európai, keresztény, emberi értékekhez, azaz a hithez, a családhoz, a hagyományokhoz, az ősök és a leszármazottak tiszteletéhez.
Továbbá kiemelte, hogy a kormány a gyerekvállaláshoz biztosítani tudja a materiális feltételeket, de emellett szükség van egyfajta szellemi háttérre is. Ennek érdekében a magyar kormány 2010 óta családbarát politikát folytat, azaz minden döntésnél prioritást élvez, hogy annak milyen hatása van a családokra. Az alaptörvényben lefektetett jogokkal, a családtámogatások széles tárházával biztosítja, hogy a demográfiai probléma megoldódjon, valamint népszerűsíti a családot az oktatás, nevelés és a társadalmi megnyilvánulások nagyon sok területén.

„Az immár kilenc éve létező magyar modellről pedig egyre többet beszélnek, mert eredményeket mutat fel, mert egyre több ország érdeklődik, hogy milyen elemekből tevődik össze, és mit várunk tőle, hova vezet"

- zárta gondolatait Kásler Miklós.

III. DEMOGRÁFIA ÉS POLITIKA, MAGÁN- ÉS KÖZÜGYEK, ÉRTÉKEK

KÖVÉR LÁSZLÓ
elnök, Országgyűlés, Magyarország

Mélyen Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Tisztelt Konferencia! Kedves Meghívott Vendégek, Barátaim!

Az Országgyűlés nevében köszöntöm a harmadik Budapesti Demográfiai Fórum külföldi és hazai résztvevőit. Örülök, hogy ma együtt lehetünk, és én magam is köszönöm a meghívást!

Megkérdeztem a konferencia szervezőit, hogy mi volt a szándékuk azzal, hogy engem is felszólalásra kértek; netán fel akarják zaklatni a hazai balliberális ellenzéki sajtót? De azt mondták, nem, éppen ellenkezőleg: meditatív és közös gondolkodásra alkalmas állapotot akarnak biztosítani mindenki számára, így hát én is jó szívvel vállaltam a felkérést, mert meggyőződésem, hogy a gondolkodás a balliberális polgártársainknak sem árt.

Csak hogy a külföldi vendégeink is értsék a hátteret: a magyarországi ellenzéki sajtó az utóbbi időben már azt is botrányként próbálta bemutatni, hogy egy fél mondat erejéig nyilvánosan arról beszéltem, szeretném, ha a gyermekeim minél hamarabb minél több unokával ajándékoznának meg, és szeretném, hogy minden magyar ember, aki teheti, legalább három-négy gyermekkel és – az ő családjaikon keresztül – kilenc-tizenhat unokával ajándékozza meg a magyar nemzetet. Nos, ezen félmondatokba csomagolt szívből jövő vágyak után most lehetőségem nyílik körülbelül tíz percben megosztani Önökkel néhány gondolatot arról, amit a szervezők kértek, azaz politika és demográfia, közügyek és magánügyek értékrendi viszonyáról.

Mai konferenciánkra a keresztény kulturális gyökerekkel rendelkező Európa szívében, az ezredéves keresztény államisággal rendelkező Magyarország fővárosában kerül sor, ezért külön is köszöntöm a nem Európából érkező illetve a nem keresztény hitű vendégeinket, köszönöm, hogy ők is eljöttek hozzánk. Engedjék meg, hogy – mint egy magát kereszténydemokrataként meghatározó kormányzat országgyűlési elnöke – mondandóm mottójaként ide idézem Jézus Krisztusnak a Máté Evangéliumában megörökített szavait: „Minden ország, a mely magával meghasonlik, elpusztul; és egy város vagy háznép sem állhat meg, a mely meghasonlik magával.”

A magyar nyelvben a meghasonlik ige gazdag és árnyalt jelentéstartalommal bír, bizonyára

hasonlóképpen, mint külföldi vendégeink anyanyelvén. Aki meghasonlik, az súlyos ellentétbe kerül önmagával, saját ösztöneivel, tudatával, elveivel, és ezáltal elveszítve lelki egyensúlyát, védtelenné, kiszolgáltatottá válik.
Az ember és közösségei számára van-e súlyosabb meghasonlás – tisztelt Konferencia –, mint az, ha a jelenben elérhető – úgymond – jólét

az élet esélyét. Ez nem pusztán egy elvont etikai és morálfilozófiai megfontolásból fakadó egyéni kötelezettség, hanem – közösségi szempontból – társadalmi és gazdasági szükségszerűség.

A demográfiai adatok a természet-tudományokra jellemző könyörtelen pontossággal

érdekében biológiai értelemben lemondanak a jövőről; ha szembe kerülnek életösztönükkel, és végzetesen elfojtják azt; ha szembe kerülnek elődeiktől örökölt értékrendjükkel, és jóvátehetetlenül felrúgják azt? A kérdés nem költői, tehát válaszra vár: a mi magyar válaszunk szerint nincs súlyosabb egyéni vagy közösségi meghasonlás annál, ha az életet nem akarjuk továbbadni.

Egy XX. századi magyar filozófus, Hamvas Béla szerint az életnek nem célja, hanem értelme van. A legfőbb értelme, hogy továbbadjuk, mint ahogyan mi magunk is megkaptuk szüleinktől

jelzik: európai és magyar közösségünket a meghasonlás veszélye kísérti. Annak a veszélye, hogy nem a bölcsők, hanem a koporsók országai és házai leszünk, hogy kontinensünknek nemcsak a lélekszáma apad, hanem erőtlenedik az európai lélek is, amely – félő – már nem lesz képes egyensúlyát helyreállítani.

A nemzetközi, az európai és a magyar népesedési helyzet legkiválóbb tudósaival, szakembereivel vagyunk ma együtt, így tehát nem az én tisztem, hogy felvázoljam Önöknek az aktuális demográ-

fiai diagnózisokat és vészes perspektívákat, ezeket Önök pontosabban ismerik, mint a politikusok.

A XX. századi magyar demográfiai valóságból a külföldi vendégek kedvéért csak néhány tényt és azok összefüggését emelném ki: hazánk az egyetlen ország Európában, ahol lassan négy évtizede, azaz 1981 óta kevesebben születnek, mint amennyien meghalnak. Ez összefügg azzal, hogy 1956 júniusában hazánk volt az első és akkor egyetlen ország a világon, ahol – a nemzetellenes kommunista uralom úgymond hangulatjavító intézkedéseként – teljesen szabaddá tette a művi terhességmegszakítást, az abortuszt. Vagyis – micsoda cinizmus, Hölgyeim és Uraim! – a totális elnyomásba vetett nemzetnek egyetlen területen engedélyezték a szabadságot: a kollektív öngyilkosság terén. Mindez azt eredményezte, hogy például 1962-ben a lakosságszám arányában hazánkban született a legkevesebb gyermek a világon; az 1959 és 1973 közötti években pedig több terhességmegszakítás történt, mint amennyi gyermek született. 1956 és 2017 között hazánkban 6 millió legális abortuszt végeztek. Ez a szám magasabb, mint Magyarország első és második világháborús életvesztesége, az 1920-ban a magyar állam kötelékeiből elvesztett, a békediktátum által szülőföldjükkel együtt elcsatolt három millió magyar valamint az 1956-os antikommunista forradalom után az országból elmenekült kétszázezer magyar ember lélekszáma együttvéve!
Ezek a számok talán önmagukban is megmagyarázzák és indokolják azt a népesedéspolitikai fordulatot, amelyet Magyarország a poszt-

kommunizmus korszakának 2010-ben történt demokratikus lezárása után végrehajtott, és amelynek szakpolitikai tartalmáról – az úgynevezett magyar modellről – konferenciánk során a kormányzat képviselői eddig is tájékoztatták Önöket, és a jövőben is meg fogják ezt tenni. Ennek a népesedéspolitikai fordulatnak a célja, hogy 2030-ra elérjük hazánkban a 2,1-es termékenységi rátát, azaz, hogy önerőből, migráció – különösképpen illegális kényszermigráció – nélkül biztosítsuk a társadalmi önfenntartást, reprodukciót. A jelek bíztatóak: 2010-ben 1,25 százados termékenységi rátáról indultunk, most 1,49 századnál tartunk; 2010-hez képest nő a házasságkötések száma, csökken a válások és folyamatosan csökken az abortuszok száma, 2010-hez viszonyítva pedig tavaly jelentősen – csaknem 80 százalékkal – csökkent a népesség tényleges fogyásának az üteme.

Tisztelt Konferencia!
1995-ben Szent II. János Pál pápa az Élet evangéliuma című enciklikájában azt vetítette előre, hogy „mindenkinek rá kell döbbennie arra, hogy a Jó és a Rossz, a Halál és az Élet, a halál kultúrája és az élet kultúrája közötti hatalmas és drámai ütközet előtt állunk". Csaknem negyedszázaddal ezen szavak után valamennyien a mindennapjainkban tapasztalhatjuk: bekövetkezett Európában az ütközet, és a szemünk előtt zajlik. Drámai a küzdelem, miként azt előre jelezték. Tragikussá akkor válik, ha alulmaradunk benne. Az európai népesedési fordulat megteremtése érdekében, a meghasonlás európai veszélyének elhárítása érdekében mindannyiunknak – a négy években tervező európai politikusoknak és a negyven évekre kalkuláló demográfusoknak, a tudomány és a szellem embereinek – el kell döntenünk hová állunk: az élet vagy a halál kultúrájának az oldalára? Építjük vagy romboljuk a közösségeinket?

A rombolók célja minden természetes közösség felmorzsolása – az emberek elszakítása az Istentől, az emberek megfosztása egymás közösségétől.

Ha ugyanis nincsenek többé természetes közösségek, ha nincs többé család, ha nincs többé vallási vagy nemzeti közösség, akkor többé nem lehet közjóra, közérdekre vagy éppen közbiztonságra hivatkozva szabályok alá vetni a magánérdeket.

Ha értelmetlenné válik a közjó fogalma, akkor megszűnik a közerkölcs is, ha nincs többé közérdek, akkor nincs értelme a közakaraton alapuló államnak, nincs értelme semmiféle demokráciának sem, így korlátozhatatlanná válik a magánérdek és a magánakarat. Mindennek következtében a közakaraton és közérdeken alapuló államokat felmorzsolja a magánakarat és a magánérdek. Ahogy a világ egyik leghatalmasabb vállalkozójának és pénzemberének új szlogenjében áll: „Future is private!" A globalizmus a gyengék erősek általi kifosztásának új ideológiájává válik, amelynek következtében Európa diktatúrába vagy anarchiába süllyed, és az európai közösségek végzetesen meghasonlanak önmagukkal.

Európában a halál kultúráját szolgálják mindazok, akik azt hirdetik, hogy a gyermekvállalás olyan magánügy, amit az állami politikának tabuként kell kezelnie – akkor is, ha ezzel az állam, azaz a közösség érdekeinek védelmére létrejött legmagasabb rendű szerveződés lemond a közösség legelemibb érdekének érvényesítéséről, azaz puszta fennmaradásának biztosításáról.
Mindez azonban tökéletes képtelenség, abszurditás, képtelenség. Az egyénnek és a közösségnek éppen olyan szélsőséges szembeállítása, egymással szemben történő kijátszása, egyiknek a másik alá való teljes alárendelése, mint amit – ellenkező előjellel – a kommunizmus és a nácizmus megtett. A következménye is hasonlóan borzalmas lesz: az ember és az emberiség totális felszabadításának egy újabb erőszakos programja, amelyből végül csak a totalitarizmus marad szabadság nélkül.

Az evidenciák természetességével kell kimondanunk, hogy a gyermekvállalás a legszemélyesebb közügy, történelmi nézőpontból mindenképpen, és az európai meghasonlást csak akkor lehet elhárítani, ha minden európai országban egyben a legfontosabb közüggyé is válik társadalmi, gazdasági, kulturális és politikai értelemben egyaránt. Ehhez pedig vissza kell állítani a megbomlott egyensúlyt Egyén és Közösség, Szabadság és Felelősség, Jog és Kötelezettség, Hit és Ráció között, hogy újra képesek legyünk, különbséget tenni Helyes és Helytelen, Erény és Bűn, Igaz és Hamis, Szép és Rút, Jó és Gonosz között.
Mindez nem érhető el pusztán politikai eszközökkel, még a legnagyobb demokratikus felhatalmazás mellett sem. Olyan mentális fordulatra van szükség társadalmainkban, amelynek eredményeképpen a hagyományos értékekhez – úgyis mondhatnánk a normalitáshoz – ragaszkodó, ma még meglévő többség tevékenyen is hajlandó lesz értékrendjének és erre alapozott életformájának védelmére azokkal az egyre nyíltabb és egyre növekvő erejű támadásokkal szemben, amelyekkel ma már az élet szinte minden dimenziójában – a tömegkommunikáció,

a tudatipar, a parlamenti és az utcai politizálás, a jogalkotás, a nemzetközi szervezetek és az úgynevezett NGO-k, sőt a tudomány korrumpált képviselőinek tevékenysége révén – szembesülni vagyunk kénytelenek. De ha nem élnek a közösség vezetésére demokratikus módon felhatalmazottak ennek érdekében a rájuk bízott politikai eszközökkel, akkor bűnt követnek el az utánuk következő nemzedékkel szemben.

Európában a halál kultúráját szolgálják mindazok, akik a természetes nemi különbözőségeket természetellenes módon manipulálják, akik azt hirdetik, hogy a homoszexuális nemi irányultság megváltoztathatatlan biológiai adottság, miközben a férfi és női heteroszexuális nemi irányultság csak egy megváltoztatható társadalmi szerepjáték, s mindezt gyermekeinknek lehetőleg már óvodás korukban a fejükbe kell tölteni. A halál kultúráját terjesztik Európában azok is, akik a férfiban és a nőben nem különbözőségeikkel egymást segítő, így eggyé váló társakat, hanem egymással szemben folytatandó harcaikban különbözőségeiket elhagyó riválisokat láttatnak; akik el akarják törölni az egy férfi és egy nő házasságán alapuló keresztény családfogalmat; akik a családot nem a szeretet, hanem az erőszak fészkeként állítják be.

Tisztelt Konferencia!
Orbán Viktor miniszterelnök úr a II. Budapesti Demográfiai Fórum résztvevőinek azt mondta, hogy a magyar demográfiai ügyekben az európai politikai ellenszélben is lehet előre haladni, ha tudjuk, hogy milyen kikötőbe tartunk. Tegyük még hozzá: ha jó hajót építettünk, és vannak jó társaink a fedélzeten, akkor bármerről fújó szelet befoghatunk a vitorlákba. Mi, magyarok elhatároztuk, hogy meg akarunk maradni és azoknak akarunk megmaradni, akik ezer esztendeje vagyunk: a keresztény Európát egy sajátos, mással fel nem cserélhető kultúrájával gazdagító nemzet tagjainak.

Jövője van! – régen a magyarok ezt mondták arra a leendő édesanyára, aki gyermeket várt. Kívánom mindannyiunknak, az élet kultúráját szolgálóknak Európában és Magyarországon, szerte a világon, hogy közös szellemi és politikai küzdelmünknek, kitartásunknak és áldozatunknak az legyen a jutalma, hogy utódaink mindig elmondhassák: a szülőföldjükön biztos jövőjük van.

ANDY HARRIS

kongresszusi képviselő,
Amerikai Egyesült Államok

A képviselő a társadalom öregedését nevezte az Európa és az USA előtt álló egyik legnagyobb kihívásnak, hiszen a hatvanöt évet meghaladó korcsoport társadalmon belüli aránya a mai 16%-ról 23%-ra növekszik 2060-ra, amennyiben folytatódnak a jelenlegi trendek. Ez a folyamat jelentős terhet ró mind a társadalombiztosításra, mind az egészségügyi ellátórendszerre.

Harris aggasztónak nevezte, hogy az USA-ban 2018-ban a gyermekek 70%-át nem házasságban elő anya szülte, miközben ez az arány 2011-ben még 40% volt. A házasságon kívül született gyermekek rosszabb egészségügyi, tanulási mutatókkal rendelkeznek, illetve nagyobb arányban válnak fiatalkorú bűnözővé.

A hagyományos családmodell tehát nem csak a társadalom, hanem maguk a gyermekek számára is előnyös, éppen ezért érveket kell biztosítani annak érdekében, hogy fennmaradjon a hagyományos családmodell.

A képviselő üdvözölte Magyarország családpolitikában betöltött vezető szerepét.

(Kövér László beszédének szerkesztett változata)

KEVIN ANDREWS

parlamenti képviselő,
egykori miniszter,
Ausztrália

A társadalomra leselkedő legnagyobb kihívásnak nevezte a családok, illetve a házasságok és a közösségek helyzetét.

Globális jelenség fenyegeti a családokat, 1970 és a 2000-es évek között megnőtt az élettársak aránya, már a házasságkötés előtt együtt élnek a párok, miközben sokkal később, idősebb korban kötnek házasságot. Megnőtt továbbá a válások, az egyszülős családok, valamint a házasságon kívül született gyermekek száma is.
Beszámolt arról a népesedési mítoszról, hogy a világ népessége határozatlan ideig tovább fog növekedni az elkövetkezendő évtizedekben, végül ezek az előrejelzések nem bizonyultak igaznak. Mára a várható élettartam növekedése okozza a népességszám növekedését, hiszen a várható élettartam az 1900-as évektől kezdve meredeken növekedett. A nyers születési adatok csökkenést mutatnak. Szingapúr példáján keresztül érzékeltette, hogy központi eszközökkel milyen nehéz beavatkozni a demográfiai folyamatokba. Az ázsiai szigetországnak irányított demokráciája egyebek mellett anyagi segítséget nyújt a második és a harmadik gyermek megszületésekor. Ennek ellenére a termékenységi arányszám tovább csökkent. Magyarország jó irányt vett, 2010-től láthatjuk, hogy a válások száma csökkent, a házasságkötések száma és a termékenységi arányszám nőtt. Kifejezte bizakodását, hogy a demográfiai folyamatokat meg tudjuk fordítani Európában, Ausztráliában és a világ más pontjain is.

URSZULA RUSECKA

országgyűlési képviselő, a Sejm Szociális- és Családpolitikai Bizottságának elnöke, Lengyelország

Európában számos országához hasonlóan Lengyelország társadalma is idősödik, ami határozott lépéseket követel a döntéshozóktól.

„Olyan családpolitikára van szükség, ami a családok problémáira ad valós válaszokat. Támogatni kell a fiatalokat az első, a második, a harmadik gyermekek vállalásában."

Négy évvel ezelőtt, a Jog és Igazságosság kormány kinyilvánította, hogy a család az alapvető egysége a társadalomnak. A kormány egyik fontos célkitűzése volt a családok, nagycsaládok társadalmi megítélésének javítása.

Urszula Rusecka ismertette a családokat segítő kormányzati kezdeményezéseket, mint az 500+ programot, aminek keretében immár hatmillió-nyolcszázezer gyermek után részesülnek a családok havi 500 zlotyis támogatásban, már az első gyermek születését követően.
A bölcsődei férőhelyek folyamatos bővítésével a karrier és család összeegyeztethetőségét kívánják a fiatalok felé közvetíteni. A gyermeknevelés támogatását nem kiadásnak, hanem befektetésnek tekintik, amit a társadalom felé is ennek megfelelően képviselnek.
Ezt a célkitűzést szolgálta a nagycsaládos kártya bevezetése is, aminek keretében több mint hatezer partner ad különféle kedvezményeket nagycsaládosoknak. A családi kiadások 2015-ben 1,7%-át tették ki a GDP-nek, 2020-ban ez már 4 % lesz, ami óriási változás. Az átfogó lengyel családpolitika első eredményei már jól láthatók. A termékenységi arányszám 2012-ben 1,29 volt, ami 2018-ra 1,44-re emelkedett. Kedvezőtlen tendencia, hogy a 21. században elkezdett hirtelen csökkeni a szülőképes korban levő nők száma, 70 ezerrel kevesebben vannak évről-évre, így különösen fontos, hogy minél nagyobb számban szülessenek meg a gyermekek a családokban.

DR. LETICIA ADELAIDE APPIAH

ügyvezető igazgató, Népesedési Tanács, Ghána

Afrikának továbbra is együtt kell élnie a magas születési arányszámokkal, azzal, hogy nagyon fiatalon esnek teherbe a lányok. Nem növekszik a humán tőke, és így alacsony marad a versenyképesség, valamint a várható élettartam is. Appiah véleménye szerint a versenyképes országok alkalmazkodnak és fejlődnek, a kevésbé versenyképesek pedig lemaradnak, és nem tudnak alkalmazkodni. Ezért a kormányzati képviselőknek az a feladatuk, hogy befogadó és fenntartható globális gazdasági növekedést idézzenek elő. Itt hosszú távú és világos jövőképpel rendelkező vezetőkre van szükség, akik a demográfiai kihívásokkal is szembe szállnak. A fenntartható családok jelentik a fenntartható ország mintaképét.

„Sokszor a lakosságot migránsokkal próbálják pótolni, de más beavatkozásokat kell alkalmazni, hiszen a migráció olyan, mint a vérátömlesztés, nem oldja meg a problémák gyökerét, így csak elodázzuk a megoldást. A családközpontú magyar modell, amely egyedi értékekkel bír, nagyon tetszik nekem”.

Appiah meggyőződése, hogy amennyiben Afrikában a termékenységi arányszám csökken, az gazdasági növekedéshez vezet majd. Eközben az európai országoknak a fiatalok arányszámát kell növelnie, hogy ellensúlyozzák a lakosság elöregedését.

GÁL KINGA

európai parlamenti képviselő, Magyarország

Az európai parlamenti képviselő szerint Európában a kontinens jövőjét illetően ma két elképzelés verseng egymással. Az egyik elképzelés szerint a népességfogyást a migráció támogatásával, legális útvonalak kialakításával kell megoldani. Ezzel szemben áll a nemzeti- és kereszténydemokrata gondolkodás, amely

szerint a családpolitika megújításával, a család megerősítésével, divatossá tételével kell válaszolni a demográfiai kihívásokra. Hiszen a család az, ahol megismerjük önmagunkat és megtanulunk egymást tisztelve együtt élni, felelősséget vállalni egymásért, ahol megkapjuk azokat az értékeket, amelyek egész életünket vezetik.

„Magyarországon 2010 óta kimutathatóan nőtt a gyermekvállalási kedv, büszkék vagyunk arra, hogy mertünk bátrak lenni, mert tudjuk, hogy ez az út vezet a jövőbe, ezek az intézkedések jelentik a valóban felelős gondolkodást a jövőről."

Meg kell erősítenünk tehát közös értékeinket, amelyek hosszú évszázadok küzdelmeinek eredményei, amelyek olyanná tették Európát, amilyennek mi ismerjük, szeretjük.

„Nem adhatjuk fel a mi Európánkat, ezeket az értékeket ma minden áron meg kell őriznünk, mert csak erős családok alkothatnak erős nemzetet, és csak erős nemzetek tehetik erőssé Erópát."

VALERIE HUBER

vezető politikai tanácsadó, Department for Health and Human Services (HHS), Amerikai Egyesült Államok

Üdvözölte a Magyarország által végzett innovatív és kreatív munkát, amely abszolút prioritást kölcsönzött a családoknak, kiemelte annak fontosságát, hogy minden egyes életet egyenlően értékeljünk.

„Magyarországának van egy barátja az Egyesült Államokban. A Trump kormányzat nem csak hazai vizeken, hanem világszerte is osztja a család és az élet fontosságának értékeit".

Az amerikai nemzet tartóoszlopa a család, ezért kívánják megerősíteni azt. Amerikában korán kezdik meg a felelős döntéshozatal tanítását, azt, hogy a fiatalok várjanak az első szexuális együttléttel, készüljenek fel a házasságra, hogy életcélokat tűzzenek ki maguk elé.
Huber hangsúlyozta, hogy egyes kritikákkal szemben az USA egyáltalán nem ellenzi az ENSZ munkáját, annak egyik legnagyobb donora, ugyanakkor mindig ki fog állni amellett, hogy semelyik nemzetközi szervezet se lépje túl mandátumát. Maguk is támogatják a szexuális felvilágosító kurzusokat, azonban ennek a családon belül, a család normáinak, hitének megfelelően kell megtörténnie, nem az ENSZ feladata annak miként jéről dönteni.

IV. A GYERMEKVÁLLALÁS: ANYAGI KÉRDÉS?

VARGA MIHÁLY
miniszter, Pénzügyminisztérium, Magyarország

Előadása kezdetén elmondta, hogy meggyőződése szerint, ha egy országban megfelelőek a feltételek, akkor a családok több gyermeket vállalnak. Ebbe a választásba beleszólni senkinek nincs joga, ugyanakkor társadalmi szinten a kérdés az, hogy az emelkedő nemzetek sorába tartozunk e majd 50 év múlva. Ezért

„a távlatban gondolkodó politika középpontjában a demográfiának, a népesedési folyamatok alakításának kell állnia."

A gyakorlati politika szempontjából ez azt jelenti, hogy olyan országot kell építenünk, ahol az emberek biztonságban érzik maguk, az ország egészét, a munkavállalást és a családjukat tekintve, ahol a munkának növekvő jólétet eredményező értelme van, ahol elérhetőek és jók a gyermeknevelést segítő szolgáltatások és a gyermeknevelést segíti a családtámogatások rendszere. Azt is látni kell ugyanakkor, hogy

„csak egy jól fejlődő gazdaság teremtheti meg az alapot ahhoz, hogy a családok és a gyermeknevelés területén is előre tudjanak lépni.

Ezért is fontos, hogy elmondhatják, Magyarország gazdasági értelemben egyre jobban teljesít."

Ezzel összhangban alakulnak a foglalkoztatási adatok. Ugyanakkor a gazdasági eredmények elérése nem öncél, a középpontban a családok és a gyermeknevelés támogatása áll. Ezt mutatja, hogy az első lépések között hozták létre a családbarát adórendszert, amely 1 millió családnak jelent segítséget. Emellett 2010 óta folyamatosan emelték azokat a költségvetési forrásokat is, amelyek a családok megerősítését és a gyermeknevelés támogatását szolgálják. Magyarország központi költségvetésében a családok támogatására 2020-ban 1293 milliárd forinttal jut több, mint 2010-ben. Ma már jól látszik, hogy jó irányba tett lépések ezek, mert egyre népszerűbb a családvédelmi akcióterv is. Eddig 36 ezernél is többen igényelték valamelyik támogatási formát. A babaváró támogatás iránt már több mint 23 ezer fiatal pár igényelte, a nagycsaládosok autóvásárlási támogatását pedig több mint 11 ezren. Előadását azzal folytatta, hogy sokszor és sokan mondják, a gyermekvállalás egyik akadálya, hogy elsősorban a kisgyermeket nevelő nőknek választaniuk kell a család és a karrier között. Kiemelte, hogy azt szeretnék elérni, hogy ez a választás ne a körülményektől, hanem a család döntésétől függjön.
Ebben a kérdésben a kulcselem a könnyen elérhető bölcsődei ellátáshoz való hozzáférés. Már számos intézkedést tettek a férőhelyek

számának emelése érdekében. Ennek is köszönhető, hogy 2009-hez képest lényegében megduplázódott a bölcsődei férőhelyek száma. Magyarország népesedési folyamatainak alakulása nemzetpolitikai és gazdasági szempontból is kulcskérdés. Nem téveszthetik szem elől, hogy minden lépés, amelyet a családok és a gyermeknevelés támogatása terén tesznek, a jövőt építi.

PHILLIP BLOND
politikai filozófus, anglikán teológus, a ResPublica think tank igazgatója, Egyesült Királyság

Álláspontja szerint Európában több nemzedék óta szélsőséges liberalizmus uralkodik. A liberálisok azt vallották, hogy csak az autonómia, az önállóság, az egyéni szabadság, illetve a saját örömök kergetése a fontos, tulajdonképpen a kultúra minden területén megnyilvánult ez a felfogás. A gazdaságnak ez érdeke, hiszen megnő az értékesítésük, és közben kialakul egy nárcisztikus kultúra. Blond szerint

„a végletes önállóság, autonómia az, ami megfertőzött minket. Azt plántáltánk belénk, hogy a gyermekek akadályoznak minket, és nem tudjuk saját személyiségünket kiteljesíteni.”

Arra nevel a társadalom is, hogy legyünk egyedül, mert máskülönben megfosztjuk magunkat rengeteg örömtől. Fel kell tárnunk ezt a hazugságot, hiszen ez együtt jár az elmagányosodással és a rossz egészségügyi állapottal. Világos bizonyítékok támasztják alá, hogy a házasok és a gyermekes családban élők is sokkal boldogabbak. Rá kell jönnünk, hogy értékháború folyik. Az értékek alapvetőek, azt diktálják nekünk, hogy kit tiszteljünk, hogyan jutalmazzuk egymást. A házasságban rejlő értékek orientálnak olyan viselkedésforma felé, amelyben nagyobb eséllyel születnek meg a gyermekek.

OBIANUJU EKEOCHA

szakértő, író, a Target Africa szerzője, Nigéria

Az író előadásában az afrikai népességszabályozás projektjéről beszélt részletesen. Több nyugati forrást is idézett, amelyek szerint például „az etiópiai éhínség gyakorlatilag annak köszönhető, hogy túl sok ember lakik túl kis területen", vagy „az egyik legnagyobb probléma, amellyel a világ szembenéz az a robbanásszerű népességszaporulat Afrikában". Hozzátette, hogy jelenleg nem csak oktatásra, nevelésre, egészségügyre, vízellátásra és víztisztításra, illetve kormányzati és civil társadalom kialakítására adnak támogatást más országok Afrikán belül, hanem lakosság- és népességszabályozó intézkedésekre is. Az előadó kifejtette, hogy az utóbbival az a probléma, hogy 1996-ban a népességi programokra alig kaptak pénzt, de 2013-ban ez volt a legtöbb támogatást élvező program, ha úgy tetszik, az összes Afrikát érintő problémával szemben. A népességet és népesség szabályozást érintő, illetve ezzel kapcsolatos egészségügyi ellátásokat érintő segély 1993-ban 610 millió volt, 2012-ben ugyanakkor ez az összeg elérte már a 12,4 milliárd dollár összeget. Rámutatott arra, hogy az elmúlt 35 év során a szubszaharai Afrikában a termékenységi rátában jelentős csökkenés történt, mintegy 25%-os. Azonban nyugaton többen úgy vélik, hogy nem elég gyors ütemű ez a csökkenés. Az afrikai népsűrűség körülbelül 36,4 ember négyzetkilométereként. Európában ugyanez 72,9 ember négyzetkilométereként. Igaz, hogy az elkövetkező 25-50 évben sokkal több ember él majd Afrikában és sokkal kevesebb él majd Európában. Előadása végén feltette a kérdést: mire van tehát szüksége valójában Afrikának?

„A gyermekházasságokat meg kell szüntetni, mivel ha valakinek 13-14-15 éves korában születik meg az első gyereke, akkor akár 7 vagy 8 gyermeke is lehet a későbbiekben."

Nagyon fontos a gyermekek elhelyezése, illetve az afrikai lányok felvilágosítása is, mivel ezekről az emberek általában megfeledkeznek.

FRANK FÜREDI

szociológus, a Kenti Egyetem emeritus professzora, a XXI. Század Intézet tudományos főmunkatársa, Egyesült Királyság/ Magyarország

A szociológus szerint fel kell tennünk magunknak a kérdést, hogy a gyermekvállalás vajon pénzügyi, gazdasági kérdés vagy valami másról szól-e. Elmondta, hogy egy olyan problémával állunk szemben, amely mindenütt jelen van a nyugat-európai társadalomban, és ami kezd átszivárogni Kelet- és Közép-Európába. Ez pedig nem más mint az, hogy a családi élet egyre inkább negatív konnotációkkal társul, és az anyaság ahelyett, hogy ünnepelt állapot lenne, gyakran a fájdalommal kerül összefüggésbe, illetve azzal, hogy ezáltal véget ér a független élet. Emellett az az érvelés is befolyásolja a fiatal embereket miszerint a gyermekvállalás a környezetre is rossz hatással van, amikor gyermeke lesz valakinek, akkor a második gyermekhez már egyfajta szén-dioxid adót kellene bevezetni, hiszen rengeteg erőforrást fog felemészteni a gyermek, amely megszületik. Manapság tehát egy olyan trendet figyelhetünk meg, amely egyrészről egy nárcisztikus önszeretet, amely kerüli a felelősségvállalást, és amelyet külön megerősít egy mizantróp, szélsőséges, környezetvédelmi argumentum, amely amellett érvel, hogy az emberi lények a bolygó parazitái, és ezek összeségében rendkívül negatív jeleket sugároznak a társadalomba. Az előadó szerint tehetünk ez ellen valamit, és végső soron ez az erkölcs, a moralitás csatája. Véleménye szerint ez valójában azt jelenti, hogy a gyermekvállalás, a családalapítás, a demográfia nem technikai kérdések.

„Amikor a gyermekekről van szó, a jövőnkről van szó. S azáltal, hogy gyermekünk lesz, hozzájárulunk a jobb világ kialakításához."

– zárta előadását a szociológus.

SPÉDER ZSOLT

demográfus, igazgató, KSH Népességtudományi Kutatóintézet, egyetemi tanár, Pécsi Tudományegyetem, Magyarország

A demográfus előadásában azt a dilemmát vetette fel, hogy mennyiben anyagi kérdés, illetve egyáltalán anyagi kérdés-e a gyermekvállalás. Bemutatta a teljes termékenységi arányszám (TTA) alakulását Európában és azon belül Magyarországon, illetve kiemelte, hogy a témája

szempontjából azt az adatot tartja legfontosabbnak, hogy a volt szocialista országokban szignifikánsan alacsonyabb a gyermekvállalási szándékok valóra váltásának esélye, mint a nyugati országokban. Rávilágított arra a közismert összefüggésre, hogy trendszerűen csökken a házasságban élők részaránya, ezzel szemben az élettársi kapcsolatban élők aránya nő, a gyermekvárás szempontjából azonban a harmadik tendenciának van a legnagyobb jelentősége: nő az egyedül, társ nélkül élők aránya.

„A gyermekvállaláshoz, majd pedig a gyermeknevelés hoz boldog, kiegyensúlyozott, kiszámítható párkapcsolatra van szükség”

– állapította meg. A gyermekvállalás ebben a tekintetben tehát nem csak anyagi kérdés. Elmondta, hogy ugyanakkor megfigyelhető egyes családtámogatások gyermekvállalást ösztönző hatása is: a 1999-es családi adókedvezménynek köszönhetően, amely kiemelkedően támogattaa harmadik, illetve további gyermekek megszületését, a felsőfokú végzettségűek gyermekvállalási magatartása szignifikánsan magasabb lett, mint a referencia népességé Magyarországon.
E szerint a kétgyermekesek között akkor nőtt meg a gyermekvállalási hajlandóság, amikor az adókedvezmény bevezetésre kerül. Így megállapítható, hogy a gyermekvállalásra anyagi kérdésként is tekinthetünk.

V. FENNTARTHATÓ KÖZÖSSÉG, FENNTARTHATÓ GAZDASÁG

DR. PALKOVICS LÁSZLÓ
miniszter, Innovációs és Technológiai Minisztérium, Magyarország

Palkovich László előadásában felsorolta azokat az intézkedéseket, amik az elmúlt kilenc évben Magyarországon lehetővé tették, hogy a gyermekvállalás biztonságos és vonzó legyen, és mindez egy fenntartható környezetben történjen. Öt területet emelt ki: a pénzügyi és üzleti környezet fenntarthatóságát, a munkát, illetve az oktatás területét, valamint a környezet és az infrastruktúra kérdéseit. Kifejtette, hogy Magyarország gazdasági növekedése az elmúlt időszakban kiemelkedő volt. Emlékeztetett, hogy

„a Magyarországon született, de külföldön szerencsét próbáló emberek egy része visszajött, közöttük sok a magasan képzett fiatalember. Ők jellemzően azért térnek haza, mert a lakástámogatások, vagy az életkezdési támogatás vonzóak számukra.”

Rámutatott, hogy európai viszonylatban a hightech hozzáadott érték itthon az egyik legmagasabb, Magyarországon a gyártásban 80% a hightech részarány. Hangsúlyozta, hogy a magyar kormány feladatának tekinti az innovációs környezet további javítását, így például a 2020-as költségvetésben 25%-kal növelte a kutatás-fejlesztés innováció kormányzati támogatását. Emellett a szakképzési rendszer további átalakítása is folyamatos, ami nem egy egyszerű feladat. A digitalizáció kapcsán elmondta, hogy az általa hozott változásokkal minden társadalomnak viszonyt kell képezni, ezért a magyar kormány megkezdte azoknak a technológiáknak, csúnya szóval, társadalmasítását, a társadalom felkészítését, a gazdaság felkészítését arra, hogy ezekhez tudjunk viszonyt képezni.

KEREKASZTAL BESZÉLGETÉS:

FENNTARTHATÓ KÖZÖSSÉG, FENNTARTHATÓ GAZDASÁG

A gyermekvállalás is fenntarthatósági kérdés, hiszen a fiataloknak sok dimen-zióban kell összehangolt döntéseket hozni ahhoz, hogy megfelelőnek érezzék a körülményeket a gyermekvállaláshoz. **A politikának ezért központi témája kellene, hogy legyen a családok, a közösségek, a társadalmak fenntarthatósága.** Ezt a kérdéskört járták körül beszélgetésükben Imants Paradnieks, lett miniszterelnöki tanácsadó; Dr. Maria Rita Testa, az Osztrák Tudományos Akadémia Demográfiai Intézetének kutatója; Dr. George Blair-West, ausztrál pszichiáter, író és Dr. Vukovich Gabriella, a KSH elnöke. A III. Budapesti Demográfiai Csúcson elhangzott kerekasztal-beszélgetést Orbán Balázs miniszterhelyettes moderálta.

Dr. Testa rámutatott, hogy kutatásai szerint azoknak, akik nagyobb családot szeretnének, fontos a fenntartható fejlődés, és a környezetvédelem, hiszen jobb életkörülményeket szeretnének biztosítani gyermekeik számára. A fenntartható társadalom elengedhetetlen feltétele, hogy támogatni tudjuk a párok döntéshozatali folyamatait, megtalálva azokat az elemeket élethelyzetükhöz igazítva, melyek arra ösztönzik őket, hogy nagy családban éljenek.

Dr. Blair-West kiemelte, hogy a válások megelőzésének területén végzett kutatásai alapján ahhoz, hogy valaki jó szülő lehessen, fontos, hogy stabil házasságban éljen. S bár az ezredforduló környékén akadtak szkeptikusak ezzel az elmélettel szemben (hiszen sokuk házasságon kívül született, vagy elvált szülők gyermeke), ugyanakkor nem jellemző rájuk a sztereotípikus gondolkodás, így nyitottak a kutatási eredményekre, és az abban felkínált alternatív életmódra.

Dr. Vukovich Gabriella szerint annak kapcsán, hogy a fiatalok (különösen a középosztálybeliek) miért nem vállalnak gyermeket, azt a kérdést

Balról jobbra: Imants Parādnieks, Orbán Balázs, Dr. Maria Rita Testa; Dr. George Blair-West, Dr. Vukovich Gabriella

kell feltennünk, hogy övék-e a felelősség, vagy az előző generációé, akik nem, vagy nem hatékony módon adták át számukra az értékeiket. Milyen eszközökkel lehet tehát megnyugtatni az aggódó ezredfordulón születetteket?

Paradnieks úr szerint a mai nap szükségleteit kell kielégíteni, és mellé egy hosszú távú perspektívát felvázolni. Egy olyan támogató intézményrendszert kell kialakítani, melyben a szakpolitika több dimenzióból (személyes-, szellemi-, racionális dimenzió) közelítik meg a témát. Jó gyakorlat lehetne például egy olyan adópolitika, mely házasság esetén igénybe vehető kedvezményeket biztosít, ugyanakkor a vállalatoknak is bizonyos kedvezményeket kínál, amennyiben azok támogatják munkavállalóik gyermekvállalását.

VI. CSALÁD, MÉDIA, KOMMUNIKÁCIÓ

DÖMÖTÖR CSABA

miniszterhelyettes, Miniszterelnöki Kabinetiroda, Magyarország

A miniszterhelyettes beszédében kiemelte, hogy őszintén kell beszélnünk a családok megtartó szerepéről, az azt fenyegető veszélyekről, és ki kell mondanunk, hogy a család nem lehet ideológiai kísérletek terepe. Már csak azért sem, mert ahogy a magyar Alaptörvény is fogalmaz: „A család az együttélésünk legfontosabb kerete."

Hangsúlyozta, hogy ez a szemlélet a magyar kormány családpolitikai kommunikációjában is tetten érhető, a családok mindig is a középpontban voltak. Kiemelte azt is, hogy

„a bevándorlás helyett a gyermeket nevelő családok célzott támogatásában látja a kormányzat a jövőt”.

Elmondta, hogy a családpolitikáról szóló kommunikációban egy dolgot nagyon fontosnak tart a magyar kormány: minden élethelyzetet figyelembe kell venni. A magyar kormány tudja, hogy a családalapítás nem csak a pénzügyi támogatásoktól függ, attól is függ, hogy üzeni-e azt a nyilvánosság, a saját környezetünk, hogy megéri családot alapítani és gyermeket vállalni. Rámutatott arra, hogy jelenleg a családokról két végletes kép él: Az egyik véglet konfliktusokról, zajos szakításokról és épp annyiszor erőszakról szól - ez a híradók és a bulvár világa. A másik véglet pedig a csillogó, beállított képekkel tarkított idill - ez leginkább a reklámok sajátja.
És azok, akik családban éltek, élnek tudják, hogy a családos élet az valahol a kettő között van.
Ez a középút, ami egyben a normalitás útja és egyben a legszebb is, mert azt üzeni, hogy családban élni jó, a család megtart, mert az életről szól. Tehát olyan érték ez, amely mellett érdemes kiállni. Rávilágított arra, hogy sokan érzik úgy, mintha most nem ez lenne a gondolkodás fő iránya Európában, éppen ezért

„támogatni és ösztönözni kell azokat, akik kiállnak a hagyományos értelemben vett család, a normalitás és az észszerűség mellett.”

DR. HABSBURG-LOTHARINGIAI EDUARD

Magyarország rendkívüli és meghatalmazott nagykövete az Apostoli Szentszéknél és a Szuverén Máltai Lovagrendnél

A nagykövet előadása azt járta körül, hogyan beszéljünk a családról a Twitteren. Kiemelte, hogy Magyarországon inkább a Facebookot választják, pedig a Twitter nagyon jó, mert lehetőséget ad, hogy egyféle könnyed, barátságos módon kommunikáljunk. Véleménye szerint fantasztikus módon lehet vele elérni másokat, felhívta arra is a figyelmet, hogy a Demográfiai Csúcs kezdete óta nagyszámban kapta a pozitív reakciókat a Twitteren keresztül. Kiemelte, hogy annyira lélekemelő azt olvasni, hogy Magyarország Európa reménye, Magyarország egy fantasztikus ország, ami segíti a családokat.
Azzal folytatta, hogy a

„Twitterrel eljuttathatjuk azt az üzenetet a közösségi médiában , hogy igenis lehet családot alapítani , és ha ezt megtesszük, akkor ezáltal boldogok lehetünk”.

Rámutatott arra, hogy mindannyian tisztában vagyunk azzal, hogyha az ember megszólal a családról a közösségi médiában, a Twitteren, akkor fog kapni agresszív válaszokat is.

E tekintetben hangsúlyozta: nem szabad elfelejteni azt, amit Jézus mondott a Bibliában: „Szeresd az ellenfeleidet és imádkozz azokért, akik üldöznek” . És nem szabad elfelejteni azt sem, hogy Péter mit kérdezett Jézustól: „Hányszor kell azt megtennem, hogy nem blokkolom az ellenfeleimet a Twitteren? „Hétszer!” „Hétszer?” „Nem. –mondta Jézus - Hetvenhétszer.”

SCHÄFFER ERZSÉBET

Pulitzer-díjas újságíró, Magyarország

megosztott egy személyes történetet egy utazásáról, amikor egy teli vasúti kupéban, az addig egymásról tudomást sem vevő, véletlenszerűen pár órára egymás mellé sodort emberek feszült, feszélyezett kapcsolatát, feloldotta egy éhesen síró, majd édesanyja által megszoptatott kisgyermek. Ahogy Schäffer Erzsébet mondta,

„amikor egy édesanya szoptatja a kisbabáját, akkor az nem csupán etetés. Az elsősorban valamilyen szakrális dolog, egy ilyen transzcendens történet zajlott ott ebben a kupéban, mindenkit megérintett, mert mindenki rendben van belül.”

SZÁNTHÓ MIKLÓS

elnök, Közép-Európai Sajtó és Média Alapítvány, Magyarország

Az Alapítvány elnöke előadásában kiemelte, hogy

„mind a konferencia, mind az alapítványuk célja, hogy a férfi és nő kötelékén alapuló házasság, valamint a család, természetes értékként történő bemutatását és védelmét szolgálja”.

Rámutatott arra, hogy ma már sajnos azt is védelemben kell részesíteni, ami magától értetődően normális. Hozzátette, hogy sajnos a progresszió harcosai, a liberálisok, a valódi szabadság helyett a szabadosság ígéretével kecsegtetik az embereket. A szabadságnak van egy altruista, az önzetlenségen, az áldozatkészségen, az önfeláldozáson, a hűségen alapuló keresztény megközelítése is. Nevezetesen az, hogy egyéni érdekeinknek, egyéni vágyainknak gátat tudunk szabni például egy közösség vagy egy felsőbb, jobb cél érdekében és pontosan a magunkon uralkodni tudás képessége, élménye vezet el a valódi szabadsághoz. Az mutatja meg, hogy valóban urai vagyunk az életünknek, hogy nem keverjük össze a boldogságot az élvezetekkel. Nyilvánvalóan ilyen társadalmi intézmény, ilyen dolog a házasság és a család is, ahol saját magam elé helyezem a feleségemet, a gyermekemet, saját magam elé helyezem a családomat. A család intézménye a posztmodern korban pontosan ilyen jellegénél fogva áll támadás alatt. Elmondta, hogy az alapítványuk ezért többek között a nemzeti konzervatív és keresztény sajtóorgánumok tulajdonosaként pontosan azt tűzte ki célul, hogy a társadalom legfontosabb alapegységét, a család intézményét, ha úgy tetszik reklámozza, hogy azt annak mutassa be, ami természeténél fogva, a valódi szabadság és valódi boldogság forrása.

DWIGHT STITT

alapító, Fathers Fighting for Their Children's hearts nonprofit szervezet, Amerikai Egyesült Államok

Szenvedélyes előadásában arról beszélt, hogy válása után milyen nehéz volt újra kialakítani kapcsolatát fiával. Elmondta, hogy most már teljes mértékben érti milyen hatással van a gyermekekre a válás, és hogy hogyan lehetne ezen javítani. Elmesélte, hogy körülbelül három évvel ezelőttig csak minden második hétvégén lehetett nála a fia, de néha még erre sem kerülhetett sor a munka, az utazás és a volt feleséggel való konfliktusok miatt. Felidézte azt a napot a saját gyermekkorából, amikor éppen elindultak egy táborozásra apjával: együtt voltak, nevettek, horgásztak. Kiemelte, hogy soha nem felejti el ezt a hétvégét, és a vicceket, amiket este a tábortűznél mondott az édesapja. Ezen emlékre gondolva fiát elvitte magával sátorozni egy tó partjára, a gyermekben pedig megváltozott valami pozitív irányba. Tudta, hogy ez nem azért történt, mert horgásztak, hanem azért, mert időt töltöttek egymással. Azt érezte, hogy most már minden rendben lesz a fiával, és ekkor döntött úgy, hogy segíteni szeretne más apáknak is, akik hasonló helyzetben vannak, ezért hozta létre a Gyermekeik Szívéért Küzdő Apák szervezetet, aminek keretében táborokat szerveznek apáknak egy gyermekeiknek.

A táborozás azt mutatta meg számára, hogy az apaság nemcsak a gyerekek fejlődése szempontjából fontos, hanem különböző problémák leküzdésére is.

„Egy apa és egy újszülött kapcsolata legalább olyan erős tud lenni, mint az anya és gyermeke közötti."

AZURÁK CSABA

kommunikációs szakértő, újságíró, Magyarország

A kommunikációs szakember rámutatott, hogy manapság az a világtrend, hogy az kerül be a hírekbe, ami érdekes és szenzációs, és nem az, ami lényeges és fontos. Elmondta, hogy korábbi, hírműsorvezetői beosztása során döbbenetes volt látnia, hogy ha egy fontos közéleti témával, pl. a családok témájával indult egy hírműsor, akkor százezrek kapcsoltak el a csatornáról. Kiemelte, hogy ennek köszönhetően szorultak a tömegmédiumokban egyre hátrébb ezek a témák, és kapták meg szakmán belül az unalmas jelzőt. Az értelmes témák és viták helyét átvették a politikai médiaakciók, performanszok, és száműzték az igényes tartalomra vágyókat kisebb elérésű és marginalizálódott felületekre. Véleménye szerint egyszerre kell informálni és szórakoztatni a nézőt, érzelmileg involválni, érdekeltté kell tenni őket és érdekessé kell tenni számukra ezeket a tartalmakat. Úgy vélte, hogy

„jól kell marketingelni a mondanivalót, mert szerinte a mai médiazajban nincs más esély, nem hangosabbnak kell lenni, csak ügyesebbnek.”

VII. A DEMOGRÁFIA MINT VERSENYKÉPESSÉGI TÉNYEZŐ

SCHANDA TAMÁS
miniszterhelyettes, Innovációs és Technológiai Minisztérium, Magyarország

A miniszterhelyettes előadásában kiemelte, hogy

„ a demográfiai fókuszú kormányzás révén a magyar kormány úgy döntött, hogy az elődeivel ellentétben társadalmi, kulturális és gazdasági téren is mindent megtesz annak érdekében, hogy a gyermekeinkre olyan országot hagyjunk örökül, amelynek versenyképessége fenntartható”.

A miniszterhelyettes rámutatott arra, hogy a demográfia és versenyképesség vonatkozásában négy kritériumról kell beszélni: mennyiség, minőség, közösség, akarat.
A mennyiségi kritérium tekintetében kiemelte, hogy a két számjegyű államadósság csökkentésből és az adóreformból származó költségvetési többlet fedezetet nyújt a gyermekvállalás ösztönzésére, a családok támogatására és jólétének növelésére. A minőség kérdése elsősorban a foglalkoztathatóság fejlesztését jelenti, ami magában foglalja a gyermekek szocializációját és oktatását is. E tekintetben külön kiemelte a közmunkaprogramot, ami közel 150 ezer embert vezetett vissza az elsődleges munkaerőpiacra. A közösség, mint kritérium kapcsán kiemelte, hogy a magyar kormány támogatja a hagyományos családi, egyházi és helyi civil közösségek erősítését a rendelkezésre álló eszközökkel. A negyedik és talán legfontosabb, közös értékeinken, keresztény és nemzeti identitásunkon alapuló közös akarat: 2010 óta a Fidesz-KDNP pártszövetség háromszor nyerte el a választók többségének támogatását, ami szilárd alapot jelent a társadalmi fordulathoz, amely nélkül nincs versenyképesség, és nem lehet sikeres az ország.

STÉPHANE BUFFETAUT

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, valamint a Thomas More Intézet Irányító Testületének tagja, Franciaország

Rámutatott arra, hogy az egész Európai kontinenst elérte a demográfia tél jelensége, vagyis a termékenység egyértelműen és tartósan az alatt a szint alatt van, amely a generációk utánpótlásához lenne szükséges.

„A demográfiai télnek ártalmas hatása van a gazdasági dinamikára, a versenyképességre és a társadalom életére, mindennapjaira

– tette hozzá. Hozzászólásában külön kitért a beruházási és megtakarítási kérdésekre is, vagyis arra, hogy míg a fiatalabb generációknak alapvetően beruházásokra van szüksége, legyen az oktatás, lakhatás, közlekedési infrastruktúra, addig egy öregedő társadalomban, ahol kisebb a fiatalok aránya, kisebb ez a szükséglet, kisebb a fogyasztás, ami lassítja a gazdaság dinamikáját. Hangsúlyozta, hogy soha nem tapasztaltunk gazdasági fejlődést olyan társadalomban, ahol a demográfiai mutatók csökkennek.

Előadása zárásaként megjegyezte, hogy a magyar kormány intézkedései jó hatással vannak a születések számára és ez mindenképpen optimizmusra ad okot.

„Kelet-Európa és Közép-Európa sok mindent taníthat Nyugat-Európának, Kelet-Európa bízik magában és az élet kultúrája mellett tette le a voksát, míg Nyugat-Európa inkább az elmúlás mellett döntött.”

TOUFIC BAAKLINI

elnök, In Defense of Christians (IDC), Amerikai Egyesült Államok

Az elnök előadásában Libanonról, valamint Libanon és Szíria kapcsolatáról beszélt. Kiemelte, hogy Libanon a közel-keleti keresztények biztonságának utolsó bástyája, a libanoni népesség jelenleg 40%-a keresztény (száz évvel ezelőtt még 80% volt). 2011-ben a szíriai válsághelyzet kialakulása következtében megnőtt a hazájukból elűzött szíriaiak száma Libanonban. Meglátása szerint Szíria három fronton jelent veszélyt Libanon számára: gazdaságilag, politikailag és biztonsági szempontból.
Az elnök rámutatott, hogy a hazájukból elűzött szíriaiak száma a munkaerőt 30 %-al növelte,

a libanoniak közül sokan elvesztették a munkájukat, megnőtt a szegénység, illetve a munkanélküliség. Baaklini szerint a Szíriából elűzött keresztények 87%-a szeretne visszatérni hazájába, fontos, hogy

„ezek az emberek, köztük 95 ezer múlt évben született szír gyermek, Szíriában kezdhessenek új életet, ennek érdekében pedig a nemzetközi közösségnek össze kell fognia."

KÖVES SLOMO

vezető rabbi, Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség, Magyarország

A vezető rabbi rámutatott, hogy a Világbank által közzétett adatok alapján a termékenységi arányszám csökkenő tendenciája nemcsak Európát, hanem az egész világot érinti. Előadásában a családalapítás gazdasági aspektusai helyett, annak spirituális oldalára fókuszált. Elmondta, hogy

„az embernek küldetése van ezen a Földön és hogyha van küldetésünk, ha van valamilyen missziónk a saját személyes életünkben, akkor van értelme mindannak az átmeneti, időnkénti lemondásnak, alázatnak, ami egy család megteremtésével, gyermekek szülésével, fölnevelésével és az ezekkel járó, akár gazdasági nehézségekkel is jár."

PROF. DR. MÉSZÁROS JÓZSEF

a Magyar Államkincstár elnöke

Az elnök szerint illúzió azt gondolni, hogy a különböző civilizációk közötti migrációval meg lehet oldani a demográfiai problémákat. A demográfia és a nyugdíjrendszer, társadalombiztosítási rendszer kapcsán elmondta, hogy az Európai Unióhoz újonnan csatlakozó országokban átlagosan 4 évvel hosszabbodott a hivatalos nyugdíjkorhatár az utóbbi 15 évben, ami egy drámai szám azonban ezzel a demográfiai egyensúly hiányát bizonyos mértékben kompenzálni lehet.

Az elnök e tekintetben arra is rámutatott, hogy a humán tőkébe történő megnövekedett arányú beruházásnak köszönhetően az emberek ma már jobban képzettek, képesek gyorsabban reagálni a megváltozott munkaerő-piacok támasztotta követelményekre, tehát a képzettség, a humán tőkébe való beruházás, a nevelés egyfajta menekülő útnak tekinthető a demográfiai apály ellen. Külön kiemelte, hogy a nyugat-európai társadalmak, tehát az Európai Unió úgynevezett magországai demográfiai apályuk egy részét az újonnan csatlakozó tagállamokból történő migrációval fedezik. Azonban ezen nyugat-európai országokban munkát vállaló emberek, főként fiatalok járuléka, adója hiányozni fog a kibocsájtó társadalmakban. Az államkincstár elnöke összegzésként elmondta, hogy

„a demográfiai problémák megoldása minden társadalomnak kötelessége, hiszen migrációval nem fogják tudni jól kezelni tartósan ezt a problémát”

DR. MARIE-THERES THIELL

az Innogy Hungária Kft. ügyvezető elnöke, a Magyar-Német Kereskedelmi Kamara alelnöke

Az ügyvezető elnök a „Családbarát cég, családbarát vállalat” című előadásában a demográfiai kihívások és a gazdaság között kívánt hidat építeni. A munkaerő-piaci aspektusok tekintetében kiemelte, hogy a munka-magánélet közötti egyensúly egyre inkább fontos tényezővé válik. Fontos, hogy ez mind a munkáltatók, mind a munkavállalók számára „win-win” hely-

zet legyen. A munka és magánélet egyensúly biztosításának fontosságát saját példáján mutatta be: a Németországban élő édesapja megbetegedésekor Magyarországon dolgozott vezető pozícióban, de cége segítségével, helyettesítéssel meg tudta oldani, hogy édesapját ápolja, amíg szüksége volt rá. Külön kiemelte, hogy ez a helyzet még jobban összekovácsolta a családját. Véleménye szerint ez is megmutatta, hogy „nagyon fontos, hogy egy kormány milyen intézkedésekkel segíti a családokat". Az elnök elmondta, hogy a Magyar-Német Kereskedelmi Kamara és a magyar Emberi Erőforrások Minisztériuma között megállapodás jött létre, amelyhez eddig már negyven cég csatlakozott.
A megállapodás célja a bevált gyakorlatok cseréje, tájékoztatás nyújtása a magyar kormányzati intézkedések nyújtotta lehetőségekről.

VIII. TAPASZTALATOK, FELADATOK A CSALÁDPOLITIKÁBAN

KEREKASZTAL BESZÉLGETÉS
A GYERMEKVÁLLALÁS ÉRTÉKKÉRDÉS

Kelet-Közép-Európa országaiban is nagy problémát jelent az alacsony születésszám, ezért Horvátország, Észtország, Litvánia és Csehország kormánya is igyekszik különböző eszközökkel ösztönözni a gyermekvállalást. A négy ország képviselői kerekasztal-beszélgetésen mutatták be családtámogatási intézkedéseiket a III. Budapesti Demográfiai Csúcson.

Balról jobbra: Lea Danilson-Järg, Ivica Bosnjak, Bartha Tünde, Gaila Matulyte, Fűrész Tünde

A kerekasztalt moderáló **Fűrész Tünde**, *a Kopp Mária Intézet elnöke* bemutatta, hogy az intézet szakpolitikai elemzésekkel, kutatásokkal segíti a magyar családpolitikai intézkedéseket. Ismertette az Intézet 45 európai ország elemzésére kiterjedő családpolitikai rangsorát, amely szerint a kelet-közép európai és balti országok a legjobban teljesítő csoportba tartoznak.

Horvátországban az elmúlt három évben megduplázták gyermekellátás igényelhető összegét, bevezették a családi adókedvezményt, illetve 5000 fiatal családot segítettek első otthonuk megszerzéséhez, valamint 300 óvodát újítottak fel; számolt be **Ivica Bosnjak** *családpolitikáért felelős államtitkár.*

Az utóbbi években megnőtt a nők foglalkoztatási aránya Észtországban, így megengedhetik maguknak, hogy legyen gyermekük. A harmadik gyermekek megszületését havi 300 eurós juttatással segítik elő, amely 2017-es bevezetése óta jelentős eredményeket mutat. Remek az észt iskolarendszer, ingyenes az oktatás egészen az egyetemig emelte ki **Lea Danilson-Järg** *a családpolitikai főosztály vezetője.*

Litvániában a gyermekvállalás előtti legnagyobb akadály a szegénység, ezért a kormány anyagi juttatásokat, óvodai elhelyezést és extra egészségügyi ellátásokat biztosít a gyerekes családoknak számolt be **Gaila Matulyte** *miniszteri tanácsadó.*

Csehországban jelenleg adókedvezményekkel, ingyenes tankönyvekkel és négy évig tartó szülési szabadsággal próbálják ösztönözni a gyerekvállalást. A fiatalokat jobban be kellene vonni a döntéshozatalba, hiszen ők akkor vállalnának bátrabban gyermeket, ha biztonságban tudnák a jövőjüket, hívta fel a figyelmet **Bartha Tünde**, *miniszterelnöki kabinetvezető.*

IX. AZ ÁLLAMON TÚL (1.)

EMILIE KAO

igazgató, Heritage Alapítvány Richard and Helen DeVos Központja a Vallásért és a Civil Társadalomért, Amerikai Egyesült Államok

Az igazgató előadásában a Brookings Institution Egyesült Államokban végzett kutatása alapján rámutatott, hogy aki középiskola után munkát vállal, megházasodik és gyermekei születnek, 98%-os esélye van arra, hogy elkerülje szegénységet, tehát a házasság mind a felnőttek, mind a gyermekek számára kiemelt fontosságú. Külön kiemelte, hogy az egyedülálló szülőség is egyre nagyobb arányban jelen van, az Egyesült Államokban egyre több gyermeket érint, 40%-a gyermekeknek a házasságon kívül születik. Az igazgató elmondta, hogy a házasság elleni

támadások gyakorivá váltak Amerikában. A házasság definíciójával kapcsolatban a fordulópont akkor következett be, amikor az azonos nemű házasságért harcolók elkezdték az anya-apa szerepet megkérdőjelezni. Elkezdték azt állítani, hogy az azonos nemű szülők gyermekei ugyanolyan gyereket nevelnek, mint a különböző neműek. Kiemelte, hogy ők nem azt állítják, hogy az azonos nemű párokból nem lesz jó szülő, de úgy vélik, hogy a gyermekek érdekeit előbbre kell helyezni a felnőttek érdekeinél. Zárásként

„felhívta a figyelmet arra, hogy minden gyermek megérdemel mind anyát, mind apát."

BÖJTE CSABA

ferences szerzetes, a Dévai Szent Ferenc Alapítvány alapítója, Erdély

(...) Én úgy gondolom a jó Isten, hát úgy, ahogy fejlődünk, alakulunk, újabb és újabb örömökkel ajándékoz meg bennünket.

És az a bölcs ember, aki az Isten által neki fölkínált ajándékokat örömmel el tudja fogadni. A gyerekeknek én ezt szeretném elmondani, kollégáimnak is, hogy merjünk újból és újból továbblenni, lelépni és a felnőttkor, alkotó férfikor ideje is gyönyörű szép, ne menjünk vissza gyermekkorba. Na, mostan ez azt jelenti, hogy a felnőttkornak az örömei után merjük kinyújtani a kezünket. Tizenéves fiatal fiút befogadtunk, neveltünk, szépen felnőtt, aztán megnősült. Éjjel egy órakor szól a telefonom, hogy Csaba testvér, apa lettem. Hát nagyszerű, gratuláltam neki, aztán visszafeküdtem, erre egy fél órára megint szól a telefon, hogy elfelejtettem mondani, hogy 3 kg 20 dkg. Hát gondoltam magamba, hogy ezt reggel is megbeszélhettük volna, de nagyszerű! Kikérdeztem minden részletet, hogy akkor aztán haja színe, meg minden, gondoltam reggelig ne telefonálgassunk itt. Persze nem tudtam visszaaludni, forgolódtam az ágyamba és úgy elgondoltam, hogy ezt a gyereket kiskorától fogva én ismerem. Pattanásos kamaszból férfi lett. Valami megváltozott. Nem tudom, hogy mi kellett volna még történjen az ő életében, hogy egymás után kétszer engem egy éjszaka felhívjon.

Jó dolog apává válni. Jó dolog családot vállalni. Jó dolog az élet mellett dönteni.

(...) Sokszor kérdezik, honnan van nekem erőm, hogy 6000 gyerek gondját viseljem? Hát mondom, hogy reggel én is olyan fáradt vagyok, hogy nincs semmihez kedvem, kijövök az épületből, szembejön velem egy olyan kicsi kislány és rám néz, és az ő tekintetében az van, hogy az én pap bácsim a világ legerősebb, legügyesebb embere. Ő mindent megold, mer' olyan talpraesett. S akkor hagyjam cserbe, hazugságba a kislányt? Inkább olyan leszek, nem? Nekiállok és nekimegyek a falnak és áttöröm, mert bízik az a gyerek bennem.

Tehát én azt gondolom, hogy nem csak azért kell gyereket vállalni, hogy eggyel többen legyünk, hanem azért, hogy az emberi kibontakozások, az emberré válásunknak ez nagyon fontos része. Mernünk kell dönteni. (...)

Én egyszer leírtam és meg is jelent itt-ott, hogy az a férfi, aki nem vállal gyereket, az valamilyen módon torzó lesz, befejezetlen, szegény, aki nem mer az élet mellett dönteni, hát az, hogy mondjam, vázlat. Persze erre kaptam aztán hideget, meleget, mindenki összeszidott, hogy tudok én ilyeneket mondani, de meg vagyok győződve, hogy

arra születtünk, hogy szolgáló szeretet útján az élet mellett döntsünk.

És akár úgy, mint ahogy Mária tette, hogy életet adott kis Jézusnak, vagy akár úgy, mint Szent József, hogy hát ő nekem a mennyei atya szólt, hogy örökbe kéne venni ezt a kisfiút, és ő igent mondott rá. Mindenképpen az a feladatunk, hogy az élet mellett döntsünk. És az a lényeges, hogy merjük egymást bíztatni ezen az úton. Jó dolog anyának lenni, jó dolog apának lenni, jó dolog az élet mellett dönteni. Olyan csodálatos látni egy-egy gyereket, hogy milyen szépen fejlődik, alakul, nevelkedik. (...) Én nem tudom, hogy milyen más pénzt, kitüntetést, rangot, mit tudnának adni, ami ekkora melegséget, örömet öntene a szívünkbe.

Tehát én nem azt mondom, hogy meg kell büntetni azt, aki nem vállal gyereket, hanem azt kell, azt szeretném, hogy meg kell ajándékozni az apaság, anyaság, akár a józsefi értelemben vett apaság, anyaság örömével minden egyes testvérünket.

KARDOSNÉ GYURKÓ KATALIN

elnök Nagycsaládosok Országos Egyesülete (NOE), Magyarország

A NOE elnöke előadásában kifejtette, hogy Magyarországon a 80-as évek óta csökkenő teljes termékenységi arányszámot az elmúlt években sikerült megállítani és megfordítani az állam határozott fellépésével. Hangsúlyozta, hogy a NOE nagyon örül ezeknek a kormányzati intézkedéseknek, mert a tudatos állami szerepvállalás elengedhetetlen az aktív családpolitikához. Véleménye szerint eredmények akkor várhatók el, és akkor válik a társadalom családbarátabbá, ha mind az állam, mind a civil szervezetek összefognak és kihasználják a rendszerben rejlő összes lehetőséget.

Az elnök hozzászólásában külön kitért azokra a véleményekre, csoportokra, amelyek kétségbe vonják a család fontosságát, szembe állítják a nagycsaládokat más csoportokkal, más értékekkel. Véleménye szerint

„nem engedhetjük meg, hogy szembe állítsák a nagycsaládosokat más társadalmi csoportokkal. Mind hazai, mind nemzetközi környezet-

ben ki kell állnunk az értékeink mellett. Az európai kultúra egyik meghatározó eleme a humanizmus. Aki ellenzi a gyermekvállalást, aki az embert, az emberiséget valami rossz, káros dolognak tartja, a humanizmust, mint alapértéket tagadja."

Előadása zárásaként elmondta, hogy alapvető jognak tartja, hogy a férfi és a nő szeretetközösségében annyi gyermek szülessen, amennyit szeretnének, és ebben nem korlátozhatja őket senki.

LEONIDS MUCENIEKS

elnök, Lett Nagycsaládosok Egyesülete, Lettország

.Kiemelte az új lett köztársasági elnök üzenetét, bízva abban, hogy ez a gyakorlatban is meg fog valósulni:

„Az erős családok a büszkesége és ereje az országunknak. Minél több nagycsalád van nagy hagyományokkal, annál erősebb és annál egységesebb lesz az állam."

Előadása zárásaként elmondta, hogy

„egy olyan családbarát és biztonságos környezetet kell létrehoznunk, amellyel ösztönözhetjük a gyermekeinket, és más családokat arra, hogy annyi gyermeket neveljenek, amennyit csak akarnak, és megakadályozzák ezt a demográfiai katasztrófát."

Az Egyesület elnöke előadásában külön hangsúlyozta, hogy már 23 éve együttműködnek a magyarországi Nagycsaládosok Országos Egyesületével, és ezen idő alatt sikerült bemutatniuk a lett politikusoknak a magyarországi erőfeszítéseket és intézkedéseket. Elmondta, hogy számos fórumon felhívták a lett kormányok figyelmét a családok támogatásának fontosságára. Ennek eredményeként a lett kormány végül egy 2016-os deklarációban vállalta, hogy javítani tervez a népesedési helyzeten; javítja a családok életminőségét; elősegíti a második, sőt akár a harmadik, és azt követő gyermekvállalást; átfogó és célzott állami támogatási programokat dolgoz ki a gyermekeket nevelő családok számára, és elkezdi létrehozni a családbarát Lettországot.

MARIA REGINA MARONCELLI
elnök, Európai Nagycsaládos Szervezetek Szövetsége (ELFAC)

Az ELFAC elnöke szerint a családszervezetek szerepe, hogy a valódi emberek hangját képviselik, az államokon és számokon túlmenően. Rámutatott arra, hogy a közelmúlt családképe igen negatívnak volt mondható: aki nagycsaládban él, az szegény, tudatlan, vagy nem rendelkezik megfelelő iskolai végzettséggel, szóval valami nem stimmel, nem tartozik a „normálisak" közé. Az elnök kiemelte, hogy Németországban a születési arányszám csökkenése 61%-ban annak köszönhető, hogy csökken a nagycsaládok száma és csak 26%-ban köszönhető annak, hogy növekszik a gyermeket nem vállaló párok száma. Az elmúlt években javulás figyelhető meg a nagycsaládosok megítélésében, ami nagyban köszönhető a családszervezeteknek. Úgy gondolja, hogy

„a nagycsaládok szerepe a társadalomban létfontosságú, mivel egy erőteljes hálózatot, erős gyökerekkel rendelkező közösséget építenek, nem választás útján, hanem kapcsolatok segítségével."

Ezen felül személyes, társadalmi, munkaerőpiaci vonatkozásban is sok fontos értéket, képességet közvetít, melyek kiváló példák lehetnek mindenki számára arra vonatkozóan hogyan kell közösségben élni, megosztani a dolgokat, szolidárisnak lenni, hogyan kell egyszerre több feladatot elvégezni. Mindemellett pedig ökológiai értéket is képvisel (pl. ruhák öröklése).

AZ ÁLLAMON TÚL (2.)

KATÓ BÉLA
püspök, Erdélyi Református Egyházkerület, Erdély

A püspök előadásában arra a kérdésre kereste a választ, hogy hogyan maradhatunk életben? Vagyis hogyan élhetnénk túl ezt a válságot, amiben a mai emberiség van. Véleménye szerint a kérdésről globálisan és lokálisan is kell gondolkodni. Az identitásunk legfontosabb része az,

amit a születésünkkor hozunk (nyelv, szülőhely, vallás). Ezeket ugyan el lehet hagyni, meg lehet tagadni, de meg nem történté tenni soha nem lehet. Felelősségünk, hogy megőrizzük, továbbadjuk kultúránkat, értékeinket. Álságos azt gondolni, hogy a hiányainkat onnan kell pótolni, ahol többlet van: nem is tisztességes, mivel a legtehetségesebbek vándorolnak ki, így az ország még szegényebb lesz; valamint a fogadó országban sem az asszimiláció, sem a párhuzamos társadalom nem vezet jóra.

„Az élet továbbadásának egyetlen formája abban áll, hogy áldozatot vállalunk érte. Minden élet csak úgy élhet tovább, ha életükből valakik odaáldoznak valamit, azért, hogy megmaradhassunk."

– tette hozzá a püspök. Ezért nem lehet ezt megvenni, hanem minden nép és minden közösség saját maga kell, hogy ezt magáévá tegye és továbbadja. Kívánja, hogy ezt az áldozathozatalt ébresztgetni tudjuk magunkban és másokban is.

ANTOINE RENARD

elnök, Európai Katolikus Családegyesületek Szövetsége (FAFCE)

Ehhez szükség van arra is, hogy a családpolitika kulturálisan megértett, elfogadott legyen. Mindezekhez a családszervezetek tudnak az állam partnerei lenni, két dologban is: 1.) minden politika halálra van ítélve, amely nem a családra támaszkodik, 2.) család nem fog eltűnni, bármi is történjék (ez keresztény, Jézusba vetett hitünkből fakad).

A FAFCE elnöke rámutatott, hogy Európában demográfiai tél van (1 millió válás, 1 millió abortusz évente), melynek egyik oka a család felbomlása. Renard szerint

„az európai civilizáció újraélesztése tehát csakis a családon keresztül történhet".

Hangsúlyozta, hogy Magyarország ezt megértette, és azt is, hogy ebben nemzetközi felelősséget is kell vállalnia. Minden tekintetben védeni kell tehát a családot (házasság, gyermeknevelés, családok érdekeit szolgáló gazdaság, lakhatás, munkalehetőség, családi idő).

RAUL SANCHEZ

főtitkár, Európai Nagycsaládos Szervezetek Szövetsége (ELFAC)

A főtitkár azt a kérdést tette fel, hogy mi döntöttünk-e úgy, hogy nem kívánunk gyermeket, vagy pedig ez pusztán azért történik, mert nincs lehetőségünk a gyermekvállalásra? Az összes kutatás arra mutat rá, hogy mindenki sokkal több gyermeket szeretne, mint amennyit tulajdonképpen vállal. Szerinte

„ez a társadalmi modell, amelyben most élünk, arra kényszerít bennünket, hogy ne is vállaljunk gyermeket, vagy pedig kevesebb gyermeket vállaljunk, és inkább később, mint korábban”.

Ennek okai: magas lakhatási költségek, a család támogató szerepe megszűnik a földrajzi távolságok miatt, munkaerőpiaci verseny globális mezőnyben, anyák negatív megkülönböztetése a munkaerőpiacon. Ezt erősíti az a mentalitás is, ami a mai uniós politikát jellemzi, hogy a család nem rendelkezik jogokkal, csak az egyén. Ennek szellemében a politikai intézkedések is az egyénre fókuszálnak, a család nem létezik számukra.

SHARON SLATER

elnök, Family Watch International, Amerikai Egyesült Államok

Sharon Slater először bemutatta az igen aggasztó, a gyermekek szexuális nevelésével kapcsolatos nemzetközi törekvéseket, melyek élharcosai a Tervezett Szülőség Nemzetközi Szervezete (IPPF), illetve az ENSZ és szakosított intézményei (UNFPA, UNICEF, WHO). Alapfilozófiájuk, hogy a gyermekeknek joguk van a szexuális örömszerzéshez, mert hiszen ez jelenti a jólétüket, boldogságukat, kiegyensúlyozottságukat. Ezért fontosnak tartják a gyerekek felvilágosítását a különböző szexuális aktusok

gyakorlatáról, ill. a szexuális jogaikról. Elmondta, hogy ezek a szervezetek azt is hangoztatják, hogy meg kell különböztetni a gyermekek által fontosnak tekintett értékeket a szüleik által fontosnak tekintett értékektől.

A propaganda része az abortusz dekriminalizálása is. Slater üzenete azonban ezekkel szemben, hogy vannak olyan nemzetek és civil szervezetek, akik igenis ellenne mondanak mindennek, és határozottan szembe szállnak ezekkel az ENSZ tervekkel.

Végezetül arra hívta a hallgatóságot, hogy csatlakozzanak hozzájuk ebben a harcban, hogy megvédjük a gyermekek ártatlanságát és egészségét.

DR. SHEA GARRISON

alelnök, Concerned Women for America, Amerikai Egyesült Államok

Az alelnök elmondta, hogy a keresztény és konzervatív értékeket szem előtt tartó CWA fő témái közé tartozik a családvédelem valamint az emberi élet méltóságának és értékének védelme, beleértve a még meg nem született gyermekeket. Garrison arról beszélt, hogy hogyan lehet elérni a család fenntarthatóságának minőségét. Legfontosabb üzenete, hogy

„figyelemebe kell venni azokat az egyedi képességeket, készségeket, amelyeket egy nő tett le az asztalra egy család ellátásában, melyek hasznosíthatóak a társadalomban is”.

A kormányzatok és a civil szervezetek biztosíthatják az erősebb és fenntarthatóbb családokat és közösségeket azáltal, hogy jelentősebb lépéseket tesznek annak érdekében, hogy a nők valóban és érdemi módon részt vesznek a társadalom minden területén.

NAGY ANNA
elnök, Egyedülálló Szülők Klubja Alapítvány, Magyarország

Az Alapítvány elnöke rámutatott, hogy kutatások szerint az európai gyerekeknek közel egyharmadát, ill. a következő generációnak már biztos, hogy az egyharmadát egy szülő fogja felnevelni. Egy család nagyon sok okból válhat egyszülőssé. Ami viszont nagyon hasonlít minden egyszülős családnál az az, hogy

egyetlen szülőnek kell dupla felelősséget vállalnia, dupla feladatot elvégezni, dupla figyelmet, szeretetet megadni a gyermekeknek.

Nemcsak a szülőnek nehéz ez, de gyerekként ilyen családban felnőni is nehezebb. A Budapesten tavaly megnyitott, és tavasszal az ENSZ-ben is bemutatott Egyszülős Központ egy olyan közösségi tér, amelyben támogató szolgáltatások egész sora kap helyet (pl. pszichológiai, jogi segítség krízishelyzetekben, ruha-, élelmiszeradományozás; elhelyezkedést segítő munkavállalói program; gyerekprogramok). Ezen túl nagyon fontos a közösségépítés is, hiszen a szülők sokszor érzik úgy, hogy magányosak, elszigeteltek. Nagy Anna végezetül a személyes felelősségünkre is felhívta a figyelmet, hiszen mindenkinek a környezetében van legalább egy, de inkább több egyszülős család, vegyük észre, amikor segítségre van szükségük.

BEDŐ IMRE
elnök, Férfiak Klubja, Magyarország

A családokat nem tudjuk anélkül megerősíteni, hogy ne erősítenénk meg a férfit és a nőt. Ezen belül is a férfiak családban betöltött szerepére hívta fel a figyelmet: az ő nyelvükön, az ő problémáikkal külön kell foglalkozni és külön tudjuk őket felemelni és visszavinni a családokban, mert ma javarészt csak a munkahelyeken vannak jelen a férfiak, sem a családi, sem a társadalmi felelősségvállalásban nincsenek. Meggyőződése, hogy nem a nőket kell arra bíztatni, hogy vállaljanak gyereket, hanem a férfiaknak segíteni a férfivá válás útján, hogy stabil, megkérdőjelezhetetlen társként legyenek jelen, megadva ezzel az anyának azt az érzelmi biztonságot, amire vágyik. Az állam szerepe pedig ebben egy olyan gazdaságpolitika megvalósítása, ami időt ad a családoknak. A családi életre nevelés nem az állam, iskola dolga, az a család dolga, hiszen az állam azt nem tudja elvégezi.

Tehát az államnak nem a szülők feladatait kell átvállalni, hanem időt kell biztosítani a szülőknek a szülői feladataik ellátására.

X. CSALÁDOKÉRT DÍJÁTADÓ

PRO FAMILIIS DÍJÁTADÓ

RÉTVÁRI BENCE
miniszterhelyettes, parlamenti államtitkár,
Emberi Erőforrások Minisztériuma,
Magyarország

A konferenciát lezáró díjátadó kezdetén kiemelte, hogy a konferencián jelen volt rengetegféle nyelvet beszélő, szokású ember, akik bár nagyon különfélék, de abban egyetértenek, hogy a család az első és a gyermekvállalás a jövő kulcsa. Ezt követően kifejtette, hogy azok, akik nem ezt vallják, egyfajta emberkísérletet hajtanak végre azon a társadalmi csoporton, amelyben vezető szerepet töltenek be. Hiszen azt jól látjuk, hogy főleg a liberális és baloldali gondolkodók esetében egy újfajta tendencia az, amely valóban az identitás elemeket akarja lebontani. Ennek a gondolatnak lehet még egy olyan gyökere is, amely abból indul ki, hogy segítsük azt elő, hogy a különbségek a társadalomban megszűnjenek, és mindaz, ami hátrányos megkülönböztetésre ad okot, azt küszöböljük ki. Ez az alapvető elv számunkra is szimpatikus (az esélyteremtésnek ez az elve). Csak ez bizonyos esetekben már kifejezetten emberellenessé válik, és mindent, ami megkülönböztető jegy (férfi és nő, melyik nemzethez tartozik, milyen vallása van), mindent ki akar iktatni, el akar jelentékteleníteni, vagy olyasfajta indokként, negatívumként akar feltüntetni, amelyik csak arra jó, hogy valakiket hátrányos megkülönböztetésben részesítsenek. Ezzel szemben, elmondta magukról, hogy ők, akik nem a liberális és baloldali gondolkodásmódhoz, hanem a konzervatív keresztény-demokrata gondolkodáshoz tartoznak, úgy gondolják, hogy ezek az identitáselemek természetes módon az emberélet részei.

Ezt követően áttért a Pro Familis díjazottak méltatására. Azok, akik ma a díjat megkapják, pontosan azért játszanak fontos szerepet, mert azt mutatják, hogy nincs egyedül a magyar állam azzal, hogy bátran ki mer állni a családi értékek mellett. Egyszerre kapják a díjat azért, ahogy az életüket élik, és azért is, mert az az üzenet, amit közvetítenek, a magyar családok megerősítése szempontjából fontos. Ezért köszöni azoknak az embereknek a munkáját, akik a mindennapokban ott, ahova éppen az élet vagy a jó Isten őket állította, ugyanúgy a családok ügyét tartják fontosnak.

SEMJÉN ZSOLT
nemzetpolitikáért, egyházügyekért és nemzetiségekért felelős miniszterelnök-helyettes, Magyarország

A miniszterelnök-helyettes rámutatott, hogy minden nemzet egyszeri és megismételhetetlen érték, így ha bármely nemzet eltűnik a történelemből, akkor az egyetemes emberiség lesz örökre, pótolhatatlanul szegényebb. A magyar állam értelme és célja, hogy a magyar nemzet fennmaradjon és a magyar emberek életminősége javuljon.

Az állami intézkedéseknek arra kell irányulniuk, hogy a családok fejlődhessenek, vagyis a családokban a gyermekvállalás életminőség javulást jelentsen.

Ez abból is következik, hogy a társadalmat nem atomisztikus módon képzeljük el, ahol az emberek önmagukban állnak a világban, és csak saját magukért felelősek, hanem családok közösségeként, a közösségek közösségeként szemléljük. A magyar állam a házasság intézményét támogató szimbolikus és anyagi kedvezményeivel tehát azt támogatja, hogy a gyermekek családba szülessenek, és felnőve dolgozó, adófizető polgárrá váljanak, fenntartva ezzel a magyar nemzetet. Családtámogatás tekintetében ugyanakkor nem elég pusztán az anyagi támogatás, hanem kulcsfontosságú a szellemi, spirituális támogatás is, beleértve a nő és az anyaság méltóságának vagy a „pro life” mozgalmak támogatását.

KÉT NAP KÉPEKBEN

VENDÉG

Roland

Készítette
a Kopp Mária Intézet
a Népesedésért és Családokért

KINCS
KOPP MÁRIA INTÉZET
A NÉPESEDÉSÉRT
ÉS A CSALÁDOKÉRT

www.koppmariaintezet.hu

az Emberi Erőforrások
Minisztériumának megbízásából

FAMILY FRIENDLY
HUNGARY

FAMILY
FIRST
ELSŐ A CSALÁD